БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 25 (1287)
1 ФЕВРАЛЬ
ЯКШАНБА
1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БИЗ, СИНАЛГАН ЛЕНИНЧА ЙУЛДАН БАРЧА ҒОВ ВА ТУСИҚЛАРНИ ЕНГИБ, ИШОНЧ ВА ҚАТЪИЯТ БИЛАН ОЛҒА БОРМОҚДАМИЗ. АЛЬПИНИСТЛАРНИНГ ИЛҒОР ОТРЯДИ ЭРИШИБ БУЛМАЙДИГАНГА УХШАБ КУРИНГАН ЯНГИ ЧУҚҚИЛАРНИ ДАДИЛ ВА МАРДОНА ШТУРМ ҚИЛИБ, ИЛҒОР ОТРЯДГА ЭРГАШИБ БОРУВЧИ КИШИЛАРГА ЙУЛ ОЧИБ БЕРГАНИДЕК, СОВЕТ ИТТИФОҚИ ИШЧИЛАР СИНФИ, МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР АВАНГАРДИ БУЛГАН БИЗНИНГ ПАРТИЯМИЗ ҲАМ СОВЕТ ХАЛҚИНИ КОММУНИЗМНИНГ НУРЛИ ЧУҚҚИЛАРИ САРИ БОШЛАБ БОРМОҚДА.

(КПСС XXI съездида ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВнинг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисида» қилган докладидан).

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

30 январь эрталабки мажлис

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXI съезди — коммунизм қурувчилар съезди Ватанимиз пойтахтида, Катта Кремль Саройида ўз ишини давом эттирмоқда.

Делегатлар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисидаги докладини тўла якдиллик, ленинча ишчанлик ва принципиаллик вазиятида муҳокама қилмоқдалар. Нотиқлар ўзларини съездга вакил қилиб юборган партия ташкилотларининг фикрини, бутун совет халқининг фикрини ифодалаб, бу етти йилликда партиянинг мамлакат олдига қўйган вазифалари муваффақиятли равишда амалга оширилишига қаттиқ ишонч билдирмоқдалар.

Ўртоқ **Л. И. Брежнев** раислигида 30 январда очилган эрталабки мажлисда музокараларда биринчи бўлиб ўртоқ **А. И. Гаевой** (Днепропетровск партия ташкилоти) сўзга чиқди. Партия XX съездидан кейин мамлакатимизда халқ хўжалигини, фан, маданиятни ривожлантиришда, меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишда эришилган муваффақиятлар, — деди у, — социалистик системанинг капиталистик системага нисбатан афзалликларини қайта ва қайта таъкидламоқда, совет ижтимоий ва давлат тузумининг кучлари битмас-туганмас эканлигини кўрсатиб турибди. Партиямиз ва халқимиз эришган тарихий муваффақиятлар ва ғалабалар нуқтаи назаридан қаралганда, ички ва ташқи сиёсатнинг ҳамма муҳим масалалари соҳасида ленинча йўлни амалга оширишни бузишга уриниб келган фракциячилар ва нифоқ солувчилар группасини — Маленков, Каганович, Молотов, Булганин, Шепиловлар группасини партия Марказий Комитети қатъият билан фош қилиб ва йўлимиздан улоқтириб ташлаганлигининг жуда катта аҳамиятга эга бўлганлиги айниқса равшан бўлиб қолмоқда. Партия ва халқ ленинчи Марказий Комитетнинг бу ишларини тўла равишда маъқуллади.

Сўнгра ўртоқ Гаевой Днепропетровск партия ташкилотининг ишларига, область экономикаси ривожлантирилаётганлигига тўхталиб айтдики, партиянинг XX съездидан кейин ўтган давр ичида областда ялпи саноат маҳсулоти 35 процент кўпайди. Кривой-Рог ҳавзасининг кончилари ўтган йил мамлакатда қазиб чиқарилган темир руданинг катта қисмини бердилар. Янги техникани, айниқса металлургия ва кон-руда саноатида жорий қилиш соҳасида катта ишлар бажарилди. Мартен печларида ва конверторларда кислороддан фойдаланилмоқда.

Областда дон етиштиришга ва чорвачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Дон етиштириш 1958 йилда 1953 йилдагига нисбатан 59 процент кўпайди. Қилинган ҳисоблар шуни кўрсатадики, область колхозлари ва совхозлари етти йилликни чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида беш йил ичида бажаришлари, гўшт етиштиришни 4 баравардан зиёдроқ кўпайтиришлари, сут етиштиришни 1958 йилдагига нисбатан 3 баравар кўпайтиришлари мумкин.

Етти йил ичида область халқ хўжалигини ривожлантиришга 32 миллиард сўмдан кўпроқ, бундан олдинги етти йилдагига қараганда анча ортиқ маблағ сарфлаш кўзда тутилади. Бу маблағларнинг катта қисми кон-руда, металлургия ва кимё саноатларини ривожлантиришга сарфланади.

XXI съезд партиямизнинг навбатдаги съезди эмас, — деди ўз нутқида ўртоқ **М. А. Суслов,** — бу съездда Марказий Комитетнинг ҳисоботи эшитилгани йўқ, бироқ, ўртоқ Хрушчевнинг ёркин, ҳар томонлама мукаммал ва чуқур мазмунли докладида XX съезд билан XXI съезд ўртасидаги даврда партия ва бутун халқ қилган ишларнинг якунлари ёритилди. Шу даврда мамлакат ижтимоий хўжаликнинг ҳамма соҳаларида жаҳоншумул-тарихий ғалабаларга эришди. Совет маданияти, фани ва техникаси эришган порлоқ муваффақиятларга бутун дунё тан берди. Ернинг Совет Иттифоқида учирилган йўлдошлари ва инсон қўли билан яратилиб Қуёш атрофида айланиб юрган биринчи планета шу муваффақиятларнинг чўққиси бўлди. Ер ва Қуёшнинг Совет Иттифоқида учирилган сунъий йўлдошлари бизнинг мамлакатимизда тўла равишда ва узил-кесил ғалаба қилган социализмнинг табиий ва қонуний йўлдошларидир.

Ўз Коммунистик партияси теварагида жипслашган совет халқи шундай чўққиларга эришдики, шундай ўзгаришларни рўёбга чиқардики, бу ғалабалар эндиликда мамлакатимизнинг ўз тараққиётининг янги жуда муҳим даврига киришига имконият беради. Шу қадар жуда зўр планлар, — дейди нотиқ, — ҳанузгача тарихда бўлмаган эди. Етти йил ичида Совет Иттифоқи ишлаб чиқарадиган саноат маҳсулоти Совет ҳокимияти вужудга келгандан бери ўтган бутун йиллар давомида, яъни 41 йил ичида ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотига баравар келиб қолади. Бу рақамларга ақли ҳайратда қолмайдиган киши топилармикин!

Сўнгра ўртоқ Суслов дедики, социализм лагеридаги кишиларнинг ҳаммасини қувонтирган ва ҳайратда қолдирган етти йиллик план капиталистик дунёни ва, аввало, АҚШдаги миллионерларни жуда ташвишлантириб қўйди. Илгари улар халқимизнинг саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотининг энг муҳим турларини етиштириш жиҳатидан АҚШ га етиб олиш ва ундан ўзиб кетиш ниятларини одатда ишонмаслик билан кутиб олиб юрган бўлсалар, эндиликда бу истиқболларнинг амалга ошуви мумкинлигини кўриб жуда ташвишга тушиб қолдилар. Совет беш йилликлари, Ер ва Қуёшнинг совет йўлдошлари ва бошқа кўпгина муваффақиятлар социализмнинг ўтакетган ўжар душманларини ҳам Совет Иттифоқида бугун планга ёзиб қўйилган нарсалар эртага амалга оширилишига ишонишга мажбур қилиб қўйди, — нотиқнинг бу сўзларини делегатлар қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Суслов чуқур илмий марксизм-ленинизм асосида ишлаб чиқилган улуғвор етти йиллик планнинг реаллиги тўғрисида гапиради. Мамлакатда ишлаб чиқарувчи кучларни, фан ва техникани ривожлантиришда эришилган юксак даража, мутахассислар ва малакали ишчиларнинг мамлакатда жуда кўплиги, мамлакат табиий ресурсларининг бойлиги, совет халқининг мисли кўрилмаган маънавий-сиёсий бирлиги, партия раҳбарлигида коммунизм сари боришга қаттиқ бел боғлаганлиги бу планнинг бажарилишини таъминлайди. Мана шуларнинг ҳаммаси партия белгилаб берган улуғ ишлар планининг тўла ва ошириб бажарилишини таъминловчи мустаҳкам гарантиядир.

Сўнгра нотиқ янги жамиятнинг икки фазасини — социализм ва коммунизмни тавсифлаб, бу икки фазанинг умумий белгиларини ва фарқларини кўрсатиб ўтади. Ўртоқ Суслов дейдики, коммунизмнинг қуйи ва олий фазаларини бир-биридан ажратиб турувчи енгиб бўлмайдиган чегаралар йўқ, социализм қадамба-қадам ўсиб, коммунизмга ўтади. Бизнинг мамлакатимизда социализмнинг етуклиги ҳозир шундай даражага бориб етдики, унинг афзалликлари шу қадар зўр куч билан ва шундай миқёсларда ўзини кўрсатдики, эндиликда жамиятимизнинг амалдаги вазифаси коммунизм қуришдан иборат бўлиб қолди. Бироқ, етти йиллик планнинг миқдор кўрсаткичлари, рақамлари янги даврнинг ўзига хос сифатларидан нишон бераётганлигини кўриш гарчи қийин бўлмаса ҳам, коммунизм қуриш етти йиллик доирасидан нарига чиқадиган узоқ процессни ўз ичига олади. Етти йиллик коммунизмнинг барча асосий белгиларини аён қилиб ва реал равишда сезиладиган қилиб қўяди.

Сўнгра М. А. Суслов ижтимоий фанлар соҳасида социализмдан коммунизмга ўтиш билан боғлиқ бўлган масалаларга доир назарий ишларни янги босқичга кўтариш зарурлиги ҳақида гапиради. Социализм вақтида ва коммунизм қуришни кенг авж олдирган даврда ишлаб чиқарувчи кучлар билан ишлаб чиқариш муносабатларининг бир-бирига мувофиқ келиши қонуни, мулкнинг давлат ва кооператив-колхоз формаларининг бир-бирига яқинлашиши, меҳнатга ҳақ тўлаш проблемаси сингари масалалар назариётчиларнинг эътиборини биринчи навбатда тортиши лозим. Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда давлатнинг роли ва унинг функциялари масаласи ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Ўртоқ Суслов шуни ҳам айтиб ўтдики, коммунизм қуришнинг янги босқичида касаба союзларининг, комсомолнинг ва бошқа оммавий ташкилотларнинг роли анча ортади, давлат органлари функцияларининг бир қисми аста-секин уларнинг қўлига ўта боради. Бироқ, жамоат ташкилотларининг роли ошиб бораётганлиги давлат ва хўжалик органларининг ролини камайтиришга асло олиб келмайди. Давлатнинг ва давлат органларининг аҳамиятини камситишга уринаётган югославиялик ревизионистларнинг қарашлари назарий жиҳатдан асоссиз ва амалий жиҳатдан зарарлидир.

Сўнгра М. А. Суслов меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида партия томонидан қилинган жуда катта ишларга ҳамда бу соҳада бажарилиши лозим бўлган вазифаларга тўхталади. У, кишиларни меҳнатга ва социалистик мулкка коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашнинг алоҳида муҳим иш эканлигини таъкидлайди, чунки бу — совет кишисининг онглилигини, унинг олижаноб маънавий қиёфасини, коммунизм ишига садоқатини кўрсатувчи асосий белгидир. Нотиқ шу нарсани уқтириб айтдики, коммунистик тарбия маориф ва пропаганданинг турли формаларигина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга, асосан, революцион практикадир, ҳамма меҳнаткашларни ижтимоий ишлаб чиқаришда актив қатнашишга, коммунистик қурилишнинг барча вазифаларини ҳал қилишга тўла равишда тортишдир.

Ўртоқ Суслов матбуот, адабиёт ва санъат олдида турган масъулиятли вазифаларни кўрсатиб берди. Нотиқ, жумладан, шуни кўрсатиб ўтдики, XX съезддан кейин матбуотнинг пропагандистлик ва ташкилотчилик роли сезиларли равишда ошди. Бироқ, шундай бўлса ҳам, кўпгина газеталар ва журналларнинг ҳозирги вақтдаги ғоявий ва бадиий савиясини қониқарли деб бўлмайди. Зериктирадиган, мазмунсиз мақолалар ва корреспонденциялар ҳали ҳам оз эмас, нашр қилинаётган кераксиз ва қизиқтирмайдиган китоблар ҳамда журналлар оз эмас.

Адабиёт ва санъат коммунизм учун курашга халқни сафарбар қилишдан иборат ўзининг олий ижтимоий вазифасини тўла бажарадиган бўлиши учун тўла ғоявий равшанлик бўлиши, ёт таъсирларга қарши муросасиз кураш олиб бориши, адабиёт ва санъат турмуш билан чуқур ва маҳкам боғланган бўлиши зарур.

Сўнгра М. А. Суслов жаҳон социалистик системасининг муваффақиятларига, коммунистик ва ишчи партияларнинг қардошлик алоқалари мустаҳкамланиб бораётганлигига тўхталади. Капитализмнинг ўз бошини сувдан чиқариб туриши тобора қийинроқ бўлиб қолмоқда. У, инсониятга қарши қилган ўз жиноятларининг оғирлигини кўтараолмай, ўз ўрнини чинакам прогрессив тузумга — социализмга қолдириб ғарқ бўлиб кетадиган кун яқинлашиб қолди.

Партия XXI съездининг марксизм-ленинизмнинг енгилмас таълимотига асосланган қарорлари, — деди пировардида ўртоқ Суслов, — кишилик тарихида янги давр, коммунизм қуриш даврини очади.

«Ленин» атом музёрари қурилишининг монтажчи-слесари ўртоқ **В. И. Горбунов** (Ленинград партия ташкилоти) Ленинград кемасозлари номидан съезд делегатларига қизғин салом айтди.

Ленинград кемасозлари, — деди у, — бутун совет халқи билан бирликда ўз кучларини аямай мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун меҳнат қилмоқдалар. Улар ўтган йил ҳар қайсиси 16 минг тонна ҳажмда иккита янги танкер қуриб ва бу танкерларни биринчи даражадаги техника билан ускуналаб, катта ғалаба қозондилар. Нефть ташийдиган кемалар флотининг флагмани — 40 минг тонна ҳажмдаги жуда катта танкер қуриб битказилиб яқинда сувга туширилди. Кемасозлар бу танкерга улуғ хитой халқи билан самимий дўстликнинг белгиси деб «Пекин» номини бердилар.

Жаҳонда биринчи «Ленин» атом музёрари бизнинг шаҳримизда қурилаётганлиги, — деди сўнгра нотиқ, — жуда катта воқеадир. Бу атом музёрари мамлакат техникасининг юксак даражага эришганлигидан ва ишлаб чиқарувчи кучлар ғоят ривожланганлигидан, мамлакатимиз олимларининг дадил бўлиб ижод қилаётганликларидан, Совет давлати тинчликка интилаётганлигидан далолат беради.

Сўнгра ўртоқ Горбунов Ленинград меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларини муҳокама қилганликлари ҳақида гапириб, улар етти йиллик план вазифаларини тезроқ амалга оширишга қаратилган кўпгина таклифлар киритганликларини айтади. Шаҳарнинг рационализаторлари ва ихтирочилари Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга ажойиб ҳисса қўшдилар. Улар 200 мингга яқин таклиф киритдилар. Бу таклифларни амалга ошириш натижасида ярим миллиард сўмдан кўпроқ маблағ тежалди.

Етти йиллик планда қўйилган вазифаларни амалга оширмоқ учун, — дейди ўртоқ Горбунов, — зўр бериб ва кунт билан кўп меҳнат қилиш, ишлаб чиқаришнинг ташкил этилишини муттасил яхшилаш, проектлаш сифатини ошириш керак. Шу муносабат билан, — деб давом қилади нотиқ, — Ватанимиз флотини жадал қуришга халақит бераётган бир қанча масалаларни айтиб ўтмоқчиман.

Ўртоқ Горбунов сўзини давом эттириб, бундай деди:

— Кемасозлик саноатининг конструкторлик бюролари кемалар қуришда ўзлаштирилган ва кенг татбиқ қилинаётган янги технология процессларини ва илғор иш усулларини кўп вақт ҳисобга олмаётирлар. Лойиҳа ҳужжатлари кўпинча кечикади, бу ҳужжатларни тузиш ҳали ҳам қимматга тушади ҳамда кўпгина камчиликлари ва нуқсонлари бўлади. Нотиқ кемаларни проектлаш ишларининг анчагина қисмини кемасозлик заводларига топширишни таклиф қилади. Шу билан бирга, у кемасозлар учун крепежлар, фитинглар, инструментлар ясаб берадиган махсус корхоналар қуриш, СССР Госпланининг кемасозлик корхоналари ишини планлаштиришини яхшилаш, иқтисодий районлар ўртасида кооперативлашишни яхши уюштириш ва бошқа масалаларни ҳам айтиб ўтади.

Пировардида нотиқ, жаҳонда биринчи «Ленин» атом музёрари қураётган ишчилар коллективи номидан съезд делегатларини ишонтириб, Ленинград кемасозлари атом музёрарининг партия ва ҳукумат белгилаган муддатларда ўзининг биринчи сафарига чиқиши учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрадилар, — деди.

Тернополь областидаги Сталин номли колхоз звено бошлиғи ўртоқ **Е. А. Долинюк** — оддий қишлоқ аёли бўлган мен партия XXI съезди ишида қатнашишдек жуда катта бахтга сазовор бўлдим, — дейди.

У, Совет ҳокимияти даврида область территориясида рўй берган катта ўзгаришлар ҳақида гапиради. Украин ерлари қайта бирлаштирилганидан бери орада 20 йил вақт ўтди. Шу вақт ичида ҳамма нарса ўзгарди. Илгари Тернополь воеводствосида ҳаммаси бўлиб 52 та мактаб, 11 та касалхона бор эди. Урта ва олий ўқув юртлари бутунлай йўқ эди. Эндиликда, — дейди фахрланиб Е. А. Долинюк, — областимизда 1 мингдан кўпроқ мактаб, 14 техникум, 2 та институт, 100 тадан кўпроқ касалхона бор. Меҳнаткашлар бадавлат ва маданий ҳаёт кечирмоқдалар. Ҳар бир районда, ҳар бир қишлоқда янги уйлар қурилди, клублар, кутубхоналар очилди.

Биз, — деди Е. А. Долинюк, — кейинги вақтларда айниқса катта муваффақиятларга эришдик. Биз, колхозчилар, қишлоқ хўжалигининг муваффақиятлари билан фахрланамиз, етти йиллик план топшириқларини 4-5 йил ичида бажарамиз.

Етти йилга мўлжалланган контроль рақамларда дон ва мол озуқалари етиштиришни кўпайтириш кўзда тутилган. Ўртоқ Долинюк сўзини давом эттириб бундай деди: — Ўтган йил менинг звеном 100 гектар ерга маккажўхори экди, 20 гектар ернинг ҳар бир гектаридан 207 центнердан дон олдик. 80 гектар ернинг ҳар бир гектаридан 1450 центнердан силосбоп маккажўхори пояси олдик. Колхознинг бизнинг звено етиштирган маккажўхоридан олган даромади 1 миллион сўмдан ошиб кетди.

Областимиздаги кўп звенолар ва колхозлар, — дейди нотиқ, — маккажўхоридан мўл ҳосил олаётганликлари мени ва звеномни қувонтиради. Лекин маккажўхоридан ҳали ҳам кам ҳосил олаётган колхозлар ва районлар Украинанинг бошқа областларида бўлгани каби бизнинг областимизда ҳам бор. Бу колхозлар ва районларнинг раҳбарлари илғорлар тажрибасини ўрганишга ва жорий қилишга ҳали чинакам киришмаган бўлсалар керак, деб ўйлайман.

Ўртоқ Долинюк айтдики, менинг звеном 1959 йилда бундай мажбурият олди: 20 гектар ердаги маккажўхорининг ҳар бир гектаридан 220 центнердан дон оламиз ва 80 гектар ердаги маккажўхорининг ҳар бир гектаридан 1550 центнердан кўк поя оламиз.

Мен съезд минбаридан туриб, — дейди пировардида донгдор колхозчи, — барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини — маккажўхори экинглар, деб даъват қиламан!

Украинанинг донгдор колхозчи аёлидан кейин минбарга қўшни иттифоқчи республика вакили ўртоқ **З. Т. Сердюк** чиқади (Молдавия партия ташкилоти). У ўз нутқида КПСС XXI съезди СССР ўз тарихининг янги, катта даврига қадам қўйганлигидан далолат берувчи съезд эканлигини айтиб, молдаван халқининг тақдирида, унинг экономикасини ва маданиятини ривожлантиришда рўй берган жуда зўр ўзгаришларни ёркин фактлар билан тасвирлайди.

Америка ва Франциядан ўттизинчи йилларда Бессарабияга келиб кетган буржуа экономистлар, — дейди нотиқ, бу ўлка ҳалок бўлади деб фолбинлик қилган эдилар. Лекин собиқ Бессарабия 15 йил давом қилган тинч совет қурилиши даврида ва колхоз тузуми барпо бўлганидан бери ўтган сал кам ўн йил ичида Россия Федерациясининг, Украинанинг ва бошқа қардош республикаларнинг бебаҳо ёрдами ва жуда бой тажрибаси туфайли бутунлай ўзгарди. Молдавия республикаси узум, мевалар, консервалар, қанд-шакар, чорвачилик маҳсулотлари, ўсимлик мойи ва эфир мой етиштиришда катта ўрин олиб турибди. Съезд минбаридан туриб шу нарсани хурсанд бўлиб айтамизки, партия XX съездидан кейин ўтган уч йил ичида республикамизда саноат ишлаб чиқариши 60 процент кўпайди. 1958 йилда 1955 йилдагига нисбатан машинасозлик маҳсулоти икки баравар ва электр қуввати 80 процент, консервалар 43 процент кўп ишлаб чиқарилди. Молдавия колхозлари ялпи маҳсулотининг ҳажми 1953 йилдан бери қарийб икки баравар кўпайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг доклади, етти йилга мўлжалланган контроль рақамлари, — деб давом қилади ўртоқ Сердюк, — ленинча миллий сиёсат янада ижодий ривожлантирилганлигини барча иттифоқчи республикаларнинг экономикасини ва маданиятини юксалтириш тўғрисида партия ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи ҳужжатлардир. Молдавия саноати ва қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти етти йил ичида икки баравардан зиёдроқ кўпаяди. Саноатнинг етакчи тармоқлари, — озиқ-овқат саноати ва енгил саноат янада ривожлантирилади, машинасозликнинг, металл ишлаш, бинокорлик материаллари саноатининг салмоғи ортади. Электротехника саноати вужудга келтирилади. 140 та саноат корхонаси ишга туширилади. Республика ҳар юз гектар ерга ҳисоблаганда етти йилликнинг охирига бориб 150 центнердан гўшт ва 500 центнердан сут етиштириб берадиган бўлиб қолади. Шу вақт ичида узум ва мевалар етиштириш уч баравар кўпайиб ва қарийб икки миллион тоннани ташкил этади.

Ўртоқ Сердюк пировардида бундай деди: Молдавия партия ташкилотлари ва меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу съезддаги докладини ўзларининг бундан буёнги фаолиятлари учун жанговар программа деб қабул қилдилар.

Съезднинг бундан олдинги кунларида бўлгани каби 30 январь эрталабки мажлисда ҳам чет эллардаги қардош партияларнинг вакиллари сўзга чиқдилар. Мўғулистон Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Юмжагийн Цеденбал** Мўғулистон Халқ революцион партияси номидан КПССга ва совет халқига қизғин, самимий салом топширди. Нотиқ Мўғулистон Халқ революцион партиясидан XXI съездга делегация юборишни сўраб таклифнома юборилганлиги учун ташаккур айтиб, коммунистик жамият қуришни кенг авж олдириш программасининг жуда катта аҳамиятини тавсифлаб гапирди.

СССРнинг етти йиллик плани, деди у, марксизм-ленинизм таълимотининг ёрқин ифодасидир. Бу план социализмнинг капитализмга нисбатан афзалликларини ёркин намойиш қилиб кўрсатади. Етти йилликнинг муваффақият билан бажарилиши ва СССР ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда мўлжалланган даражага эришуви халқларнинг янги уруш хавфига қарши курашида тарихий роль ўйнайди, тинчлик ва демократия кучларини кўпайтиради, социализмнинг бутун жаҳон тарихининг боришига, бутун инсоният тақдирига тобора кўпроқ ўтказаётган таъсир кучини бениҳоя оширади, бунга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Ўртоқ Ю. Цеденбал уқтириб айтдики, Мўғулистон меҳнаткашлари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планини хурсанд бўлиб кутиб олдилар. Улар бу планни бутун социалистик лагернинг енгилмас қудратини ўстириш программаси деб билмоқдалар.

Мўғулистон Халқ революцион партиясининг вакили мўғул халқининг муваффақиятларига тўхталиб айтдики, мўғул халқи ўзининг кўп асрлик қолоқлигини тарихан қисқа муддат ичида тугатди ва ҳозирги вақтда ўз мамлакатида социализм қуриш вазифасини амалга ошириш устида фидокорона меҳнат қилмоқда. Ю. Цеденбал совет халқига, КПСС ва унинг ленинчи Марказий Комитетига қардошларча ёрдам бераётганликлари учун миннатдорчилик билдирди. Мўғулистон Халқ революцион партияси, — деди у, — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бой тажрибасидан ҳамиша ўрганиб келди, ўрганмоқда ва бундан буён ҳам ҳормай-толмай ўргана боради.

Индонезия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ **Дипа Айдит** минбарга чиқади. У, Индонезиянинг бир ярим миллион коммунистлари ва сайлов вақтида Коммунистик партияни ёқлаб овоз берган саккиз миллиондан кўпроқ сайловчилари номидан съездга салом топширади.

Саноатни, қишлоқ хўжалигини, маданият ва фанни ривожлантиришда, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва турмуш даражасини ошириш соҳасида Совет Иттифоқи эришган жуда катта муваффақиятлар, унинг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашда халқаро миқёсдаги муваффақиятлари натижасида, — деди ўртоқ Айдит, — Совет давлатининг ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг обрўйи ошиб кетди ва шу билан бирликда жаҳоннинг ҳамма мамлакатларидаги ишчи ва коммунистик партияларнинг обрўйи ҳам ошиб кетди.

Сизлар, — деб давом қилди ўртоқ Айдит, — аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқаришда энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва улардан ўзиб кетишни ҳозирги вақтда ўз олдингизга асосий вазифа қилиб қўйдингиз. Совет халқи ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тўплаган тажрибаларга асосланиб туриб, тўла ишонч билан айтиш мумкинки, сизлар янги катта муваффақиятларга эришувингиз турган гап.

Етти йилдан сўнг, айниқса ўн беш йилдан сўнг жаҳонда нақадар зўр радикал ўзгаришлар рўй беришини ҳозирнинг ўзидаёқ тасаввур қилиш мумкин. Ана ўшанда жаҳон коммунистик ва ишчи ҳаракати ҳам янги муваффақиятларга эришади.

Ўртоқ Айдит уқтириб айтдики, Индонезияда мустамлакачиликни узил-кесил тугатиш учун курашаётган ватанпарвар ва демократик кучлар кундан-кунга тобора кўпроқ жипслашмоқдалар ва бирлашмоқдалар.

Ўртоқ Айдит ўз нутқини тамомлар экан, «Коммунизм сари, олға!» деб хитоб қилади.

Раислик қилувчи ўртоқ Л. И. Брежнев Португалия Коммунистик партиясидан ва Кипр Меҳнаткаш халқ прогрессив партиясидан съездга табрикномалар келганлигини хабар қилади.

Қисқа танаффусдан кейин мажлисда раислик қилувчи ўртоқ И. В. **Спиридонов** ўртоқ **Н. А. Муҳитдиновга** сўз беради. Бизнинг мамлакатимиз сингари кўп миллатли мамлакатда, — дейди ўртоқ Муҳитдинов, — изчиллик билан ўтказилиб келаётган интернационалистик миллий сиёсат коммунизм ғалабаси учун курашнинг муваффақиятини таъминлаган энг муҳим шартларнинг биридир. В. И. Лениннинг гениййси партиянинг жуда зўр ғайрат билан ишлаганлиги, қудратли рус халқи туфайли мамлакатимизда миллий муносабатлар барча миллатларнинг улуғ ҳамкорлиги принциплари асосида бир-бирига уйғун бўлиб ривожланиб бормоқда. Миллатларни эзувчи ва эзилувчи, эксплуатация қилувчи ва эксплуатация қилинувчи, қолоқ ва илғор, «тарихли» ва «тарихи бўлмаган» миллатларга бўлиб қўйиш бизнинг мамлакатимиз учун бутунлай ёт нарсадир.

СССР да юздан кўпроқ миллат ва халқ яшамоқда. тенг ҳуқуқларга эга бўлган бу миллатлар ва халқлар совет халқининг битта улуғ оиласида шу оиланинг аъзолари бўлиб қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Ички ва халқаро турмушнинг ҳамма соҳаларида кейинги беш йил ичида партия томонидан амалга оширилган тадбирлар миллий сиёсат назариясини ва практикасини тағин ҳам кўпроқ бойитди.

Ўртоқ Муҳитдинов ёркин мисоллар келтириб, партия, Совет ҳукумати мамлакатнинг ҳамма халқларига ўз давлатини қуришда, иқтисодий ва маданий қолоқлигини қисқа муддат ичида тугатишда, миллий чекка ўлкаларни юксак даражада ривожланган индустриал республикаларга айлантиришда қандай ёрдам берганликларини кўрсатиб ўтди.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА).

Суратда: съезд мажлислари орасидаги танаффус вақтида. Съездга келган Вьетнам меҳнаткашлар партияси делегациясининг бошлиғи Хо Ши Мин ва Индонезия компартияси делегациясининг раҳбари Д. Н. Айдит бир-бирлари билан самимий сўрашмоқдалар.

В. Кунов ва С. Стужин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Партия ва ҳукумат КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириб, иттифоқчи республикаларнинг, маҳаллий совет ва партия органларининг ҳуқуқларини янада кенгайтиришни таъминлайдиган бир қанча чораларни кўрдилар. Бу тадбир барча миллатлар ва халқларнинг экономикасини ва маданиятини тағин ҳам кўпроқ яшнатишга, иттифоқчи республикаларнинг суверенитетини кенгайтиришга, омманинг ижодий ташаббускорлигини ва активлигини оширишга ёрдам берди. Партияга қарши группанинг тор-мор келтирилганлиги халқлар ўртасидаги дўстликни ва уларнинг Коммунистик партия теварагида жипслашганлигини янада мустаҳкамлашга ёрдам берди, чунки бу группанинг қатнашчилари шовинизм элементларини ва миллий республикалардаги кадрларнинг умумдавлат вазифаларини ҳал қила олиш қобилиятига ишонмаганликларини ифода қилган эдилар.

Ленинча миллий сиёсат етти йиллик планда ўзининг янги ифодасини топди, бу план ҳар қайси республиканинг миллий манфаатларини умумиттифоқ манфаатлари билан бир-бирига тўғри қўшиб олиб боришни таъминлайдиган энг қулай иқтисодий шарт-шароитга эга бўлган хўжалик тармоқларини ривожлантиришни кўзда тутади. Шарқ районларида ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари умуман бутун Совет Иттифоқидаги суръатларга қараганда анча юқори қилиб белгиланди. Капитал маблағлар умумий ҳажмининг 40 процентидан кўпроғи шу районларга сарфланади.

Қозоғистонда чўян ишлаб чиқариш биринчи марта ташкил этилади. Ўзбекистон газ саноатини ривожлантиришда Совет Иттифоқида олдинги ўринларнинг бирини олади. Бу республикада газ чиқариш 106 баравар кўпайтирилади. Ўрта Осиёда, Арманистонда ва Озарбайжонда пахтачиликдаги ҳамма ишларни комплекс механизациялаштириш яқин йиллар ичида тугалланади. Ирригация системасини ва суғориш шохобчаларини ҳам кенг миқёсда реконструкция қилиш мўлжалланади. Пахтани тозалаш ва қуритиш ишларини яқин икки-уч йил ичида колхозлар ва совхозлар қўлига топшириш, бунинг учун колхозлар ва совхозларда зарур ишлаб чиқариш базаси вужудга келтириш мўлжалланади. Бу эса, пахтани тозаланган тола ҳолида тайёрлашга ўтишга имкон беради.

Сўнгра ўртоқ Муҳитдинов партия миллий сиёсатининг назарий масалаларига тўхталди, барча социалистик миллатларга хос бўлган янги белгилар ривожланганлигини уқтириб ўтди.

Етти йиллик планни амалга ошириш, — деди сўнгра ўртоқ Муҳитдинов, — барча маҳаллий ходимлардан ўзларининг миллий ва интернационал бурчларини тўғри тушуна билишларини ва амалга ошира билишларини, миллатчилик ва шовинизм қолдиқларига қарши кунт билан кураш олиб боришларини талаб қилади. Республикада биқиқ хўжалик вужудга келтириш тенденцияси мамлакат меҳнаткашлари учун ҳам, шунингдек ҳар бир миллат учун ҳам зарарли ва хатарлидир. Баъзи жойларда, жумладан, адабиёт, санъат соҳасида миллий маҳдудлик ўзини сездириб турибди.

Ўртоқ Муҳитдинов ўз нутқининг анча қисмини чет эл шарқи мамлакатларидаги аҳволни анализ қилишга бағишлади. Совет Иттифоқида социализм ғалаба қилганлиги, иккинчи жаҳон урушида фашистлар блоки тор-мор келтирилганлиги, — деди у, — мазлум мамлакатлар халқларининг миллий мустақиллик учун муваффақиятли кураш олиб боришларини таъминлайдиган қулай шароит вужудга келтирди. Осиёда мустамлакачилик қақшатғич зарбага учради. Шунинг учун ҳам у Африкани мустамлакачиликнинг охирги қалъаси деб билиб, унга зўр бериб ёпишиб олмоқда.

Жуда катта бойликларга эга бўлган ва ерли аҳолиси ниҳоят даражада қашшоқ бўлиб қолган Африка китъаси халқларининг уйғонганлиги ҳозирги замоннинг энг муҳим ҳодисаларидан биридир, — дейди ўртоқ Муҳитдинов.

Ўртоқ Муҳитдинов мустамлака асоратидан қутулаётган давлатлардаги ҳозирги аҳволни анализ қилиб айтдики, Югославия ревизионистлари ҳозирги вақтда Осиё ва Африка мамлакатларида империалистларга ҳамда уларнинг малайларига ёрдам бермоқдалар, улар тор миллатчилик ва шовинистлик манфаатларини пролетар интернационализмининг улуғ принципига қарама-қарши қилиб қўймоқдалар. Ревизионистлар Шарқдаги ёш республикаларнинг айрим сиёсий раҳбарларини йўлдан оздирмоқчи бўлаётирлар, Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг сиёсатига нисбатан уларда ишончсизлик туғдиришга уринмоқдалар.

Совет давлати, — дейди сўнгра ўртоқ Муҳитдинов, — халқаро муносабатларнинг ғаразли ниятлардан ҳоли бўлган чинакам янги типини инсоният тарихида биринчи бўлиб ўрнатганлиги билан фахрланиши мумкин. Чет эл шарқи мамлакатлари билан қилинаётган иқтисодий ҳамкорликнинг характерли белгиси шуки, Совет Иттифоқи бу мамлакатларга корхоналар қуришда, аввало, оғир саноат корхоналари қуришда ёрдам бермоқда, СССР бу мамлакатларга қишлоқ хўжалигини юксалтиришда, соғлиқни сақлашнинг замонавий системасини ташкил этишда, миллий кадрларни тайёрлашда, планлаштириш соҳасида ва бошқа кўпгина соҳаларда ҳам ёрдам бериши мумкин.

Ватанимизнинг 200 миллиондан кўпроқ гражданлари, — деди пировардида ўртоқ Муҳитдинов, — бузилмас дўстлик билан, қарашларининг бирлиги ва ҳаракатларининг бирлиги билан жипслашган бир улкан оиланинг ўғиллари ва қизларидирлар. Совет давлати куч-қудратининг манбаи мана шундадир, Коммунизмнинг шубҳасиз ғалабасини таъминловчи гаров шудир.

Кировоград областидаги КПСС XX съезди номли колхоз трактор бригадасининг бошлиғи делегат ўртоқ **А. В. Гиталов**га сўз берилади. Ватанимиз халқ хўжалигининг ва маданиятининг ҳамма тармоқларини янада юксалтириш ва ривожлантириш учун партиямиз ва бутун совет халқи олиб борган курашнинг ўртоқ Н. С. Хрушчев докладида баён қилиб берилган ажойиб якунлари, — дейди ўртоқ А. В. Гиталов, — Марказий Комитет Ленин васиятларини ва коммунистик қурилиш принципларини ижодий амалга оширишда донишмандлик кўрсатаётганлиги учун жуда катта мамнуният ва қонуний ифтихор ҳисларини қўзғатди. Партия КПСС XX съездининг доно қарорларини амалга ошириб, омма билан ўз алоқасини мустаҳкамлади, халқ билан тағин ҳам кўпроқ яқинлашиб кетди, сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятининг тажрибаси билан бойиди. Бу етти йиллик партиямиз ва халқимиз ҳаётида янги муҳим босқични бошлаб беради.

Ўртоқ Гиталов айтдики, Украинада маккажўхори ва бошқа чопиқ экинларини парвариш қилишда комплекс механизацияни қўллаш учун, техникадан юксак даражада унумли фойдаланиш ва мўл ҳосил етиштириш учун менинг бригадамнинг ташаббуси билан бошланган мусобақа кенг авж олиб кетди. Тажриба шуни кўрсатиб турибдики, — дейди ўртоқ Гиталов, — комплекс механизация жорий қилинганида меҳнат одатдаги усул билан ишланганига қараганда анча кам сарф бўлади. Шу билан бирга, ҳосилдорлик кўпаяди, маҳсулот анча арзонга тушади. Бригадамизнинг механизаторлари бу йил маккажўхори ва кунгабоқарни парвариш қилишда қўл меҳнатидан фойдаланмасликка қарор қилдилар. Маккажўхори ва кунгабоқарни парвариш қилиш ишлари комплекс механизациялаштирилганида бу экинлар оғир меҳнат талаб қилмайдиган бўлиб қолади.

Кировоград областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари — дейди нотиқ, — етти йиллик планни беш йилда бажаришга сўз бердилар. Гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган юксак мажбуриятларни бажариш маккажўхори ҳосилдорлигини кескин равишда оширишга боғлиқдир. Бу йил биз 450 минг гектар ерга маккажўхори экамиз. Бу эса, областдаги бутун экин майдонининг кирқ процентини ташкил қилади. Маккажўхорининг ҳар бир гектаридан 30 центнердан дон, ёки сўталари билан қўшиб ҳисоблаганда 350 центнердан кўп маккажўхори поя олишни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйдик.

Мен ўтган йил, — дейди ўртоқ Гиталов, — Америка Қўшма Штатларида уч ой туриб Гарст фермасида маккажўхорини механизациялаштирилган тартибда парвариш қилинаётганлигини ўргандим. Шуни айтиш керакки, биз деҳқончилик маданияти жиҳатидан АҚШ дан анча юқори турамиз, лекин Гарстдан ўрганишга ва ўзимизда жорий қилишга арзийдиган баъзи бир нарсалар ҳам бор. Аввало, шуни айтиш керакки, у кичик механизацияни, яъни юк ортиш ва юк бўшатиш учун оддий механизмларни ишлатар экан. Кичик механизация меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот таннархини камайтиришга имконият беради. Бизнинг саноатимиз юк ортадиган, юк бўшатадиган янги машиналар чиқаришни ташкил этиши керак.

Етти йилликда мўлжалланган жуда катта ишлар, Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ривожлантиришнинг улуғвор контроль рақамлари, — дейди ўртоқ Гиталов, — бизларни, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини руҳлантирмоқда. Партия халқ билан маслаҳатлашиб, коллективнинг ақл-идрокига мурожаат қилмоқда, янги фикрларни, далил идеяларни халқ донишмандлигидан, халқ тажрибасидан олмоқда, социалистик жамиятнинг ҳамма аъзоларини активлаштирмоқда. Мусобақа кенг авж олиб кетганлигининг сабаби ҳам шу. Бепоён мамлакатимизда ҳозирги вақтда халқ ташаббуси булоқдек қайнамаётган, одамлар етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун меҳнат қилмаётган биронта жойни топиб бўлмайди.

Ўртоқ Гиталовнинг нутқидан кейин эрталабки мажлис тугади.

30 январь кечки мажлис

Раислик қилувчи **Н. Г. Игнатов** кечки мажлисни очиб, Татаристон нефтчиларидан съезд номига олинган телеграммани ўқиб берди. Татаристон нефтчилари КПСС XXI съездининг биринчи кунларида ер ости разведкачилари иккита янги йирик нефть конини топганликларини хабар қиладилар. Татаристон нефтчилари, дейилади телеграммада, коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдириб юбориш соҳасида партия томонидан белгиланган буюк вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун курашга қаттиқ бел боғлагандирлар.

Съезд делегатлари бу телеграммани гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Муҳокама қилинаётган масала юзасидан кечки мажлисда бошланган музокараларда СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, Фанлар академияси Сибирь бўлимининг раиси **М. А. Лаврентьев** биринчи бўлиб сўзга чиқди. У ўз нутқини мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг буюк вазифаларини амалга оширишда фан олдида турган вазифаларга бағишлади. Партия Марказий Комитети, — деди ўртоқ Лаврентьев, — олимларни эришилган муваффақият ва натижалар билан кўп марта табриклади. Бизнинг фанимиз энг муҳим проблемаларни ишлаб чиқиш соҳасида дунёда олдинги ўринни эгаллади. Аммо бизда ҳали катта резервлар бор, хусусан янги катта вазифалар қўйилиши муносабати билан ана шу резервлардан фойдаланиш зарур.

Фанни, олий ўқув юртларини, са-[illegible] ва қишлоқ хўжалигини, деб таъкидлайди нотиқ, бир-бири билан максимал даражада яқинлаштиришимиз керак. Институтларни, олий ўқув юртларини ва заводларни кооперативлаштирилган усулда ишлашга яхшироқ кўчириш керак. Янги йирик илмий марказларни ташкил этган пайтда ҳозирги замон назарий фанининг энг муҳим соҳалари — математика, механика, физика, кимё, геология соҳалари бўйича институтлар комплексининг вужудга келтирилишини таъминлаш керак.

Ўртоқ Лаврентьев ўз нутқида СССР Фанлар академиясининг янгидан ташкил этилаётган Сибирь бўлимига ва Шарқдаги ана шу йирик илмий марказ олимлари ҳал этадиган проблемаларга кўпроқ тўхталиб ўтади. Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарлардан бу ерга 300 дан ортиқ илмий ходим келди. Тез орада яна 400 ёш мутахассис келади. Бинокорлар шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки уч институт — гидродинамика, геология, физика институтлари биноларини фойдаланиш учун топширадилар. Фан шаҳарчаси қурилиши 1961 йилда тамомланади.

Сибирь олимлари, жумладан, ер ости бойликларини ўрганиш, фойдали қазилмаларни қидириб топишнинг янги методларини ишлаб чиқиш соҳасида, ер остидаги иссиқ буғ, иссиқ сувдан фойдаланиш, янги сунъий материалларни вужудга келтириш проблемалари соҳасида иш олиб борадилар.

Ўртоқ Лаврентьев илмий тадқиқотларни планлаштириш ишларини, шунингдек илмий даража ва унвон бериш системасини бир қадар қайта кўриб чиқиш ҳақида таклиф киритади.

Ўртоқ Лаврентьев мамлакатдаги барча олимларга нисбатан талабчанликни ошириш зарур эканлиги ва уларнинг ҳар бири ўз тадқиқотларининг энг кўп натижа беришига интилиши лозим эканлиги ҳақида гапиради. Совет фани амалий вазифалар билан маҳкам боғланиши ва халқ хўжалиги масалаларига кун сайин жиддий эътибор бериши лозим.

Ўртоқ **Л. И. Брежнев** минбарга чиқади. Партиянинг йигирма биринчи съезди, дейди у, тарихга социалистик Ватанимизнинг ўз тараққиётининг энг муҳим даврига — коммунизм қурилишининг кенг авж олдириб юборилган даврига қадам қўйганлигидан дарак берувчи ёрқин босқич бўлиб киради.

Нотиқ ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг муҳокама қилинаётган докладида мамлакатнинг бундан кейинги тараққиётининг буюк истиқболлари акс эттирилиши билан бирга марксча-ленинча фаннинг энг муҳим проблемалари ҳам ишлаб чиқилди деб таъкидлайди. Ўртоқ Брежнев уқдириб айтадики, партиянинг XX съездидан кейинги даврда эришилган муваффақиятлар мамлакатни коммунизмга яқинлаштирди. Марказий Комитет ва бутун партиянинг ўз фаолиятида марксизм-ленинизмга доим амал қилиб келаётганлиги, марксизм-ленинизмни ижодий тадбиқ қилиб келаётганлиги ана шу муваффақиятларнинг негизидир.

Саноат ва қурилишни бошқаришнинг қайта ташкил этилганлиги ва машина-трактор станцияларнинг қайта ташкил этилганлиги каби тадбирлар деб таъкидлайди нотиқ, муҳим проблемаларни ҳал этишга ижодий муносабатда бўлиш намунасидир. Бунинг натижасида халқ хўжалигининг жуда кўп резервлари ишга солинди. Социалистик саноат яхшироқ ишлай бошлади, қишлоқ хўжалиги эса ўз тараққиётида олға қараб катта қадам қўйди.

Ўртоқ Брежнев сўнгра Маленков, Каганович, Молотов, Булганин ва Шепиловларнинг фракциячилик группаси тор-мор келтирилганлиги ҳақида гапиради. Турмушнинг ўзи, деб уқдириб ўтади Брежнев, уларни сиёсий банкротлар ҳолига тушуриб қўйди ва улоқтириб ташлади.

Нотиқ ўз нутқида оғир индустрияни янада ривожлантириш проблемаларига катта эътибор берди. Етти йилликда саноатнинг ана шу энг муҳим тармоғини ривожлантириш учун қарийб етти юз миллиард сўм сарф қилинади. Қора металлургия соҳасидаги мавжуд корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш мўлжалланади. Шу билан бирга Қарағанда, Ғарбий Сибирь, Тайшет заводлари каби янги заводлар ҳам қурилади.

Ўртоқ Брежнев қурилиш муддатларининг узайтириб юборилишига йўл қўймаслик кераклигини таъкидлайди. Череповецк ва Орск-Халилово металлургия заводлари қурила бошлаганига ўн йилдан кўпроқ вақт бўлганлигини, прокат ишлаб чиқариш эса ҳануз ташкил этилмаганлигини кўрсатади. Бундай ҳолга бундан буён йўл қўйиб бўлмайди, қурилиш суръатларини тезлаштириш зарур.

Ўртоқ Брежнев бу вазифанинг нечоғлик реал вазифа эканлигини қуйидаги мисол билан кўрсатиб беради. Ўтган йили мамлакатда 7 та йирик домна печи қурилди. Бу домна печларининг ҳаммаси муддатидан илгари ишга туширилди, уларни қуриш муддати эса бир йилдан ҳам ошмади. Қурилиш ишларини индустрлаштириш, қурилиш майдончаларини монтаж қилинадиган майдончаларга айлантириш оғир саноатнинг янги корхоналари қурилишини тезлаштиришда муҳим роль ўйнайди.

Ўртоқ Брежнев металлни тежаш проблемаларига тўхталиб айтадики, хўжалигимизнинг ҳамма тармоқларида металлни тежаш керак; бунинг учун жуда катта имкониятлар бор. Масалан, 130-150 миллион кубометр ҳажмидаги нефть ва нефть маҳсулотларини сақлайдиган резервуарлар қуриш учун 3,5 миллион тонна тунука пўлат талаб этилганлиги ҳисоблаб чиқилган. Агар ана шу резервуарлар темир бетондан қуриладиган бўлса, бир ярим миллион тоннадан кўпроқ металлни тежаш мумкин. Қурилишда, металлни ишлаш саноатида, кемасозликда, нефть ва газ саноатида, шаҳар хўжалигида ҳам бундай имкониятлар оз эмас.

Сўнгра ўртоқ Брежнев айтадики, партия социалистик хўжалик қурилиши соҳасидаги ишларида ҳамиша техникани тараққий эттириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб келди. Металлургияда кислород ишлатиб пўлат ва чўян қўйиш — прогрессив методлардан биридир. Бу методнинг муваффақияти машинасозларга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Машинасозлар йирик кислород установкаларини вужудга келтиришлари лозим.

Табиий газдан фойдаланиб металл ишлаб чиқариш ҳам металлургияда тежамли ва прогрессив процессдир. Алюминий саноатида электротермик усулини қўллаш зарур. Бу усул капитал маблағлар сарфлашни учдан бир қисм миқдорида қисқартади ва эксплуатацион харажатларни 20 процент камайтиради. Рудадан темирни бевосита ажратиб олиш, узлуксиз кокслаштириш ва шу сингарилар техника соҳасидаги муҳим проблемалардандир.

Сўнгра ўртоқ Брежнев халқ хўжалигидаги ва, жумладан металлургиядаги резервлардан фойдаланиш соҳасидаги вазифалар ҳақида, меҳнат унумдорлигини янада ошириш тўғрисида гапиради.

Бизда асосий ишчилар миқдори бир хил бўлгани ҳолда, деди нотиқ, домна ва мартен печларидан фойдаланиш коэффициенти АҚШдагига нисбатан 25-30 процент ортиқдир. Аммо ўртача ишловчи ишчининг меҳнат унумдорлигини таққослаб кўрганда, бизда меҳнат унумдорлиги камроқ эканлиги маълум бўлиб қолади. Бизнинг мамлакатимизда ҳар хил ёрдамчи ишларда, ремонт ва қўшимча ишларда банд бўлган ишчилар сонининг анча кўп эканлиги бунга сабабдир. Нотиқ механизациялаш ва автоматлаштиришни қўллаш, корхоналарни ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришни янада яхшилаш соҳасида кўп иш қилиш кераклигини таъкидлайди.

Совет металлурглари, деб уқтириб ўтади ўртоқ Брежнев, домна ва мартен печларидан фойдаланиш коэффициентини ошириш соҳасида олға қараб анча катта қадам қўйдилар. Аммо Магнитогорск ва Нижне Тагиль металлургия комбинатлари «Запорожсталь» заводи ва шулар сингари илғор корхоналарнинг тажрибаси металлургия агрегатларидан фойдаланишни яхшилашда олға қараб янги қадам қўйиш имконияти борлигини кўрсатади. Домна печларининг ҳажмидан фойдаланиш коэффициентини камида 0,70 га етказиш ва мартен печи тубининг ҳар бир квадрат метридан олинадиган пўлат миқдорини камида 8,7 тоннага етказиш вазифаси тамомила реал вазифадир.

Ўртоқ Брежнев ўз нутқининг охирида қуйидагиларни айтди:

— Етти йиллик планда партия ва халқнинг социалистик қурилиш соҳасидаги кўп йиллик тажрибаси мужассамдир. Бизнинг олдимизда хўжалик ва маданий қурилишнинг ажойиб истиқболлари очилади, ҳаммамиз буюк хўжалик-сиёсий планни амалга ошириш йўлида катта ва марокли ишларни қилишимиз керак. Бу иш совет халқининг ижодий кучларини янада ошириб юборади, совет халқини бундан буён ҳам буюк ишларга илҳомлантиради.

Москвадаги шина заводининг ишчиси, цех партия ташкилотининг секретари, съезд делегати ўртоқ **А. М. Рибакова** бундай дейди:

— Коммунистлар ва партиясиз ишчилар Коммунистик партияга ўзларининг қизғин муҳаббат ва садоқат туйғуларини изҳор қилишни ва партиянинг коммунистик қурилишнинг энг муҳим масалаларини ҳал этиш учун бу ерга тўпланган олий органини табриклашни менга топширдилар.

Саноатни бошқаришнинг қайта қурилганлиги, деди нотиқ, корхонанинг ишларини жиддий суратда яхшилади. Биз буни ўзимизнинг иш жойларимизда сезиб турипмиз — кўпроқ тартиб ўрнатила бошланди, сансалорлик камайди, уюшқоқлик билан ишлай бошладик. Аммо биринчидан, бу соҳадаги ишларнинг ҳаммасини бажардик, деб айтиб бўлмайди, иккинчидан, ҳозирги вақтда съезд томонидан қўйилаётган янги вазифалар бу масалаларни ҳал этишга янгича қарашни талаб этади.

Ўртоқ Рибакова бир қанча таклифларни киритади. Бу таклифларнинг амалга оширилиши заводнинг ишларини яхшилашга заводда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини оширишга ёрдам беради. Ўртоқ Рибакова жумладан, автомашиналар ишлаб чиқариш билан бир қаторда уларнинг эксплуатацион сифатларини яхшилаш мамлакатнинг автомашиналарга бўлган эҳтиёжларини қондиришнинг жуда катта резерви эканлиги ҳақида гапиради. Завод етти йилликда шиналарни эксплуатация қилиш муддатини 50 процент кўпайтиришни ўз олдига вазифа қилиб қўйди. Бу эса шиналарни бир миллион донадан кўпроқ ортиқча ишлаб чиқаришга баравардир. Аммо бунинг учун синтетик толадан ғоят сифатли корд газлама ишлаб чиқариш тўғрисидаги масалани тезроқ ҳал этиш, актив сажаларнинг янги турларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш, синтетик каучукларнинг сифатини яхшилаш учун қатъий чоралар кўриш зарур. Нотиқ шина корхоналарини замонавий машина-ускуналар билан таъминлаш етарли эмаслигини таъкидлаб, делегатларнинг эътиборини шунга жалб этади. Машинасозлик заводларининг эскириб қолган конструкцияларга мувофиқ машина-ускуналар ишлаб чиқараётганлиги ана шу нуқсонларнинг рўй беришига сабаб бўлмоқда.

Сўнгра ўртоқ Рибакова қуйи партия ташкилотларининг ишларини яхшилаш вазифаси тўғрисида гапиради. Мен, дейди у, цех партия ташкилотининг секретариман. Мен ўз ишимда кўп қийинчиликларга дуч келмоқдаман. Баъзи хўжалик ходимлари бошланғич партия ташкилотларининг қарорларига кўпинча эътибор бермаётганликларини кўрамиз.

Хўжалик фаолиятини ишнинг кўзини билиб, малакали контроль қилиб туриш ва бошқа масалаларни ҳал этиш учун, деб сўзини давом эттиради ўртоқ Рибакова, билим ва тажрибага эга бўлмоқ керак. Аммо партия ташкилотлари секретарларининг ўқуви айрим масалалар юзасидан онда-сонда семинарлар ўтказишдан иборат қилиб қўйилади. Секретарлар учун ишлаб чиқаришдан бир қанча вақт ажралиб турган ҳолда курслар ташкил этиш яхши натижа берган бўлур эди. Бу курсларда партия ишлари, экономика, техника ва бошқа масалалар юзасидан асосли билим олиш мумкин бўлур эди.

Красноярск Халқ хўжалиги кенгашининг раиси ўртоқ **П. Ф. Ломако** қуйидагиларни айтди: бутун совет халқи каби ўлкамизнинг меҳнаткашлари ҳам партия XXI съездига битмас-туганмас табиий бойликларни ўзлаштириш ва ишлаб чиқаришнинг ҳамма тармоқларини ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятлар билан келдилар. Нотиқ 1957 йилда саноат ва қурилишга раҳбарликни тубдан қайта қуриш ишлари муваффақиятли ўтказилганлигини таъкидлайди.

Халқ хўжалиги кенгашлари ишга киришганларидан буён ўтган қисқа вақт ичида хўжаликни бошқаришни ана шу янги ва мукаммалроқ формаси ғоят устун эканлиги жуда яққол кўринди. Булинг натижасида саноат планларни анча ошириб бажариб келмоқда. Красноярск Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги корхоналарда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бир ярим йил ичида 19 процентдан зиёд ортди. 1958 йил плани ва январь ойининг топшириқлари муддатидан илгари бажарилди.

Сўнгра нотиқ Красноярск ўлкаси саноатини етти йилликда ривожлантириш планига тўхталиб, энергетикани тез суръатлар билан юксалтириш катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. Красноярск ўлкасида мамлакатда энг арзон кўмир ва гидроэнергиядан фойдаланиш базасида кўпроқ электр қуввати талаб этадиган корхоналар қурилишини, биринчи галда алюминий қуйиш корхоналар қурилишини кенг авж олдириш мумкин.

Ўртоқ Ломако Красноярск ўлкасида кўмир қазиб чиқаришнинг буюк истиқболлари ҳақида гапиради. Канск-Ачинск ҳавзасида кўмир қатламларининг кон-геология жиҳатидан жуда қулай шароитда бўлиши, кўмирни очиқ усулда қазиб чиқариш имконияти борлиги, бу ҳавзани асосий темир йўл магистралларига жуда яқинлиги уни Совет Иттифоқидаги энг йирик кўмир ҳавзаларидан бирига айлантиради.

Нотиқ дунёда энг катта Красноярск электростанцияси қурилишига тўхталиб, бу станция ишлаб чиқарадиган электр қувватининг таннархи бир киловатт соат ҳисобига 0,48 тийин бўлади. Капитал маблағлар сарфланиши жиҳатидан бу гидростанция энг тежамли кучли станциялар билан бир қаторда туради. Гидростанциянинг биринчи агрегатини 1963-1964 йилларда ишга тушириш мумкин. Ўлканинг меҳнаткашлари, деди ўртоқ Ломако, Ангар-Пит темир руда ҳавзасини ўзлаштириш халқ хўжалиги учун ғоят муҳим эканлигини эътиборга олиб, ана шу районнинг бойликларини қисқа вақт ичида халқ хўжалигига хизмат қилдириш, бу ерда шу етти йилликда кон-руда корхоналари қуриш, сўнгра эса улар базасида металлургия корхоналарини ҳам ривожлантириш учун бутун кучларини сафарбар қиладилар.

Полтава область, Кременчуг районидаги Ленин номли колхознинг раиси ўртоқ **С. К. Бойко** минбарга чиқади. Қишлоқ хўжалиги 1953 йилгача эътиборсиз ташлаб қўйилганлиги, деди у, ҳаммага маълум. Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда йўл қўйилган жиддий хатолар сентябрь Пленумида большевикча қатъият билан очиб ташланди. Маленков, Молотов, Каганович, Булганин ва Шепиловларнинг партияга қарши манфур группаси белгиланган планларни амалга оширишда партия ва халққа халақит беришга бутун кучлари билан уринган бўлса ҳам, совет халқи партия раҳбарлигида бу хатоларни тугатишга киришди. Ана шу группа тор-мор келтирилди ва йўлимиздан улоқтириб ташланди.

Мен, деб сўзини давом эттиради ўртоқ Бойко, ўша вақтда қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш район бошқармасининг зоотехниги бўлиб ишлар эдим. Мен коммунист сифатида колхозда ишлашни истаганлигимни билдирдим. Район партия комитети мени ўша вақтда Кременчуг районидагина эмас, балки Полтава областида ҳам энг қолоқ колхозга тавсия этди. Колхозчилар мени колхоз раиси қилиб сайладилар. Ўша вақтда колхозда кам маҳсулот берадиган бир қанча чорва моллар бор эди, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил 8-11 центнердан ошмас эди, колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ кам эди.

Сўнгра ўртоқ Бойко колхоз аъзолари партиянинг кўрсатмаларига амал қилиб, колхозчиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш тадбирларидан ва планлаштиришдаги янги тартибдан фойдаланиб, катта муваффақиятларга эришганликлари тўғрисида гапиради. Ана шу тадбирлар колхозчиларнинг ғайрат ташаббусини кучайтириб юборди. Ўтган йили дон экинлари ҳосили 1953 йилдагига нисбатан икки баравар, сут етиштириш 4 баравар, гўшт етиштириш 13 баравар кўпайди. Шу билан бирга қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг таннархи ҳам анча камайтирилди.

— Шахсан мен, — дейди ўртоқ Бойко сўзининг охирида, — ҳозирги вақтда қолоқликни оқлаш учун бирор колхозда ҳам асос йўқ, деб ҳисоблайман. Бизнинг социалистик хўжалик системамиз юксалишнинг шундай катта имкониятларини вужудга келтирдики, АҚШдаги бирор фермер ҳам буни хаёлига келтира олмайди.

Сўнгра нотиқ айтадики, колхоз хотин-қизларни уй-рўзғор ишларидан халос қилишни ва зарур маданий-маиший шароит вужудга келтиришни кўзда тутиб, шу етти йилликда ҳаммом — кир ювиш комбинати, нонвойхона, ошхона, маданият уйи, дам олиш уйи ва кекса колхозчилар учун уй қуришни мўлжаллайди.

Полтава областининг меҳнаткашлари, дейди ўртоқ Бойко, илғор колхозларнинг ташаббусини қувватлаб, етти йиллик планни беш йил ичида бажариш мажбуриятини, колхозимизнинг аъзолари эса бу планни 3-4 йил ичида бажариш мажбуриятини олдилар.

Ўртоқ Бойко Совет-Хитой дўстлиги жамиятининг аъзоси сифатида Хитой Коммунистик партиясининг съездда ҳозир бўлган делегацияси ва унинг раҳбари ўртоқ Чжоу-Эньлайга самимий табрик сўзлари билан мурожаат қилади ва Полтава области колхозчиларининг энг яхши истакларини Хитой меҳнаткашларига топширишни сўрайди.

Кечки мажлиснинг охирида чет эллардаги қардош партияларнинг съезд делегатлари томонидан самимий кутиб олинган раҳбарлари сўзга чиқдилар.

Финляндия Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ **Вилле Песси** ўзининг табрик нутқида Финляндия меҳнаткашлари ўз қўшниси бўлган қудратли социалистик мамлакатнинг тез ривожланиб бораётганлигини зўр иштиёқ билан кузатиб туриптилар, деди.

Финляндияда, деди у бир ярим йилдан буён керагидан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариш натижасида кризис давом этмоқда, кўп саноат корхоналари ёпилган ёки қисман ишламоқда, ишсизлар сони эса бениҳоя кўпайди. Бундай шароитда Финляндиянинг Совет Иттифоқи билан, шунингдек бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо-сотиқни ва иқтисодий ҳамкорликнинг бошқа турларини ривожлантириши жуда зарур. Аммо Финляндияда буни истамаётган таъсирли доиралар бор.

Финляндия Коммунистик партияси, дейди яна ўртоқ Вилле Песси, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари билан биргаликда, аграрчиларнинг янги тузилган ҳукуматидан ишсизликка қарши ва меҳнаткашлар турмуш даражасининг пасайиб кетишига қарши шошилинч чоралар кўришни талаб қилади, дўстлик асосида Совет Иттифоқи билан муносабатларни ривожлантиришни талаб этади. Бу эса халқимизнинг манфаатларига мос келади.

Биз, капиталистик мамлакатлардаги коммунистик партияларнинг вакиллари, дейди Вилле Песси, дунёда биринчи социализм мамлакатининг синалган ва ғолиб қардош партияси съезди ишларида қатнашиш имкониятига эга бўлганлигимиз туфайли фахрланамиз. Бу съезднинг қарорлари ва совет халқининг коммунизм қурилишида эришадиган янги муваффақиятлари марксизм-ленинизм улуғ идеяларининг тантанаси учун курашда биз учун, капиталистик мамлактларнинг коммунистлари учун янада катта имкониятлар очиб беради.

Испания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ **Долорес Ибаррури** минбарга чиқади. Биз, деди у, XXI съездга юборган қардошларча алангалик табригимизда Испаниядаги барча меҳнаткаш ва прогрессив кучларнинг туйғуларини ифода этамиз. Ана шу кучлар, совет халқининг буюк социал-сиёсий ютуқлари, техника ва илм-фан соҳасида эришаётган муваффақиятларини ўзларининг келажаги деб, барча халқларнинг озод ва бахтли истиқболи деб биладилар.

Долорес Ибаррури ўз халқининг Франко диктатурасига қарши олиб бораётган кураши тўғрисида гапиради. Бу кураш жуда оғир ва хавфли вазиятда олиб борилмоқда, эркинлик ва баъзан эса ҳаётнинг ўзи ҳам доим хавф остида қолишига қарамай кураш олиб борилмоқда. Испаниядаги тюрьмаларда минглаб сиёсий маҳбуслар ҳали ҳам азоб чекиб ётиптилар, ана шу маҳбусларнинг 90 процентини коммунистлар ташкил этади.

Қадрли ўртоқлар, деб ҳаяжонланиб гапиради ўртоқ Долорес Ибаррури, шу сўзларни яна бир марта такрорлашимга ижозат бергайсиз: сизларнинг коммунизм қурилиши соҳасида эришаётган тарихий ғалабаларингизнинг ҳар бири халқимизнинг Испанияни демократлаштириш йўлидаги курашига бебаҳо ёрдам кўрсатади. Бизнинг халқимиз Ернинг Совет сунъий йўлдошлари учирилганлигини зўр иштиёқ ва шодлик билан кузатиб борганлигини сизларга айтиб беришга рухсат этгайсиз. Ернинг сунъий йўлдошларининг учирилиши совет фани ва техникасининг ажойиб ютуғи, социалистик тузумнинг капитализмга нисбатан устунлигининг янги намойишидир. Совет ракетаси биринчи марта юлдузлар орасига учирилганлиги билан фахрланамиз. Совет ракетаси Совет Иттифоқи номини кўтариб, космоснинг текшириб кўрилмаган йўлларидан олиб ўтмоқда ва эндиликда бутун инсониятни қойил қилиб, совет халқи тўғрисида ва коммунизм қурилишининг синаб кўрилмаган йўлига биринчи бўлиб далил қадам қўйган (бу эса сизнинг шон-шуҳратингиздир) совет кишилари тўғрисида юлдузларга ҳикоя қилиб бермоқда!

Ўртоқ Долорес Ибаррурининг нутқидан кейин раислик қилувчи ўртоқ Н. Г. Игнатов Судан Коммунистик партияси ва Туркия Коммунистик партиясидан КПСС XXI съезди номига табрикномалар олинганлигини билдирди.

Шу билан кечки мажлис ёпилди. Съезд 31 январда ўз ишини давом эттирди. (ТАСС).

* * *

31 январь эрталабки мажлис **Л. Н. Ефремов** (Горький партия ташкилоти) раислигида очилди. Мажлисда Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. Д. Мустафоев**, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **А. И. Кириченко**, Минск автомобиль заводининг пўлат эритувчиси **Д. И. Барашкин**, КПСС Марказий Комитети РСФСР бюросининг қишлоқ хўжалик бўлими мудири **В. П. Миларшчиков** сўзга чиқдилар.

Шундан кейин **Северо Агирре** сўзлади. У КПСС Марказий Комитетига ва КПСС XXI съездига Куба Халқ социалистик партияси Миллий Комитети ва курашувчи Куба халқи номидан қизғин салом топширди.

Қисқа танаффусдан кейин съезднинг мажлиси **И. Д. Мустафоев** (Озарбайжон партия ташкилоти) раислигида давом этди. Мажлисда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари **А. Б. Аристов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **С. Камолов** сўзга чиқдилар.

Карнай садолари остида залга Москва пионерлари кириб келадилар. Улар делегатларни табриклайдилар, янги ишлар ва келгуси ғалабалар съездига пионер саломини топширадилар.

Шу билан съезднинг эрталабки мажлиси тугади. (ТАСС).

ТАСС ахбороти

Совет ҳукуматининг СССР Қуролли Кучлари сонини яна 300 минг кишига қисқартириш ҳақидаги қарорининг бажарилиши тўғрисида

СССР Олий Советининг 1957 йил 21 декабрь қарорига мувофиқ, Совет Иттифоқи ҳукумати тинчлик ва халқаро кескинликни юмшатиш манфаатларини кўзлаб бир ўзи СССР Қуролли Кучлари сонини 1955—1956 йилларда 1 миллион 840 минг киши қисқартирилганидан ташқари, яна 300 минг кишига камайтиришга қарор қилганлиги ўтган йилнинг бошида хабар қилинган эди.

Ҳукуматнинг шу қарор юзасидан белгилаган ҳамма тадбирлари 1959 йил 1 январгача тамомила амалга оширилди ҳамда СССР Қуролли Кучларининг сони 1959 йил 1 январгача умуман 300 минг кишига қисқартирилди. Шу билан бирга Қуролли Кучлар асосан, СССР территориясида жойлашган ҳарбий қисмларни, қўшилма ва муассасаларни тугатиш ҳисобига қисқартирилди. Бундан ташқари, кўпгина ҳарбий қисмлар ва қўшилмалар, чунончи Германия Демократик Республикасидан жамъи 41 минг кишилик ва Венгрия Халқ Республикасидан 17 мингдан ортиқ кишилик ҳарбий қисмлар ва қўшилмалар СССР территориясига олиб чиқилди ва тугатилди.

Армиядан ва Флотдан бўшатилган шахсий состав турар жойларида ишга жойлаштирилди.

Қуролли Кучларни яна қисқартириш натижасида бўшаб қолган пул маблағлари халқ хўжалигини ривожлантиришга ҳамда совет халқининг моддий ва маданий турмуш шароитини янада яхшилашга сарф қилинди.

Совет ҳукумати СССР Қуролли Кучларини белгиланганича, 300 минг кишига қисқартириш ишлари тамомила тугалланганлигини хабар қилгани ҳолда, Совет Иттифоқининг бу муҳим тадбири халқаро кескинликни юмшатиш ва давлатлар ўртасидаги муносабатларда ишонч муҳитини вужудга келтириш ишига хизмат қилади, деб ишонч билдиради. СССР Қуролли Кучларининг бундай қисқартирилганлиги Совет Иттифоқининг халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликдан иборат ленинча сиёсатни қаттиқ туриб ва изчиллик билан амалга ошираётганлиги фактини яққол тасдиқловчи яна бир далилдир.

Совет Иттифоқининг раҳбар доираларида Совет Иттифоқининг ўз Қуролли Кучларини ва қурол-яроғларини бир ўзи қисқартирганлиги бошқа давлатларга, айниқса Шимолий Атлантик иттифоқига аъзо бўлган давлатларга уларнинг хатарли суратда зўр бериб қуролланишни тўхтатиш ва халқаро кескинликни юмшатиш соҳасида конкрет амалий чораларни кўришлари учун намуна бўлади деб умид билдирилмоқда.

КПСС XXI съезди делегатлари учун концерт ва спектакллар

Пойтахт театрларининг артистлари КПСС XXI съезди делегатлари ва меҳмонлари учун ўзларининг энг яхши спектаклларини кўрсатмоқдалар, концерт залларида машҳур ижрочи коллективлар ва солистларнинг концертлари ўтказилмоқда.

Н. Погодиннинг «Учинчи патетик» номли асари тамошабинларга манзур бўлган спектакллар жумласидандир. РСФСР халқ артисти Б. Смирнов йўлбошчи В. И. Ленин образини яратган бу спектакль Москвадаги Горький номли бадиий театрда 30 январда саҳнага қўйилди.

Большой театр саҳнасида С. Прокофьевнинг жаҳон миқёсида машҳур бўлган «Ромео ва Жульетта» балети кўрсатилди. Жульетта ролини РСФСР халқ артисти Р. Стручкова, Ромео ролини РСФСР да хизмат кўрсатган артист Ю. Гофман ижро этдилар.

Шу куни кечқурун Малий театр санъат усталари Теккерейнинг «Шуҳратпарастлик ярмаркаси» номли инглиз романи асосида тайёрланган инсценировкани кўрсатдилар.

Бадиий коллективлар КПСС XXI съездига бағишланган янги программалари ва постановкаларини кўрсатишда давом этмоқдалар. Украина драматурги В. Минконинг «Диканькага яқин хутордаги кечалар» номли пьесасининг премьераси драма ва комедия театрида кўрсатилди.

Тамошабинлар Пушкин номидаги драма театри коллективи ижросида И. Дворецкийнинг Сибирдаги энг катта электростанциялардан бирининг қурувчилари ҳақида ёзилган «Трасса» пьесасини тамоша қилдилар. Совет Армияси театри саҳнасида А. Салинскийнинг совет разведкачисининг қаҳрамонлиги тўғрисида ёзган «Барабанчи қиз» спектакли кўрсатилди.

Кеча консерваториянинг катта залида Москва филармонияси симфоник оркестри СССР халқ артисти Н. Рахлин раҳбарлигида концерт берди. Бу концерт программасида Д. Шостаковичнинг ўн биринчи симфонияси ва С. Рахманиновнинг фортепиано учун иккинчи концерти ижро этилди. Д. Башкиров солистлик қилди.

Кремль театрида Украина санъат усталарининг катта концерти бўлди. Концертни Украина ССР да хизмат кўрсатган артист А. Решетников бошлаб, М. Нагнибеданинг «Ленин чақиригига жавобан» сарлавҳали шеърини ўқиб берди.

Бу шеърда Совет Украинасининг ва СССР даги ҳамма халқларнинг ҳаётини бахтли ва қувноқ қилган жонажон Коммунистик партияга украин халқининг қизғин муҳаббати изҳор қилинган.

Украина ССР да хизмат кўрсатган рақс ансамблининг артистлари залда ҳозир бўлган съезд делегатларини нон-туз билан ва «Жонажон КПСС, сенга шон-шарафлар!» деган сўзлар билан табрикладилар.

Концертнинг ёрқин, ранг-баранг, қувноқ программасида СССР халқ артисти Б. Гмиря, халқаро конкурсларнинг лауреатлари В. Тимохин, Е. Мирошниченко, Украина ССР да хизмат кўрсатган бандуристлар капелласи ҳамда Украинанинг бошқа артистлари ва коллективлари иштирок этдилар.

Концертда Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, Я. Э. Калнберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, В. П. Мжаванадзе, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

В. И. Ленин нутқ сўзлаган жойда

Пойтахт меҳнаткашлари Чкалов кўчасидаги 76-уйни яхши биладилар. Ҳозир бу уйда Москва драма ва комедия театри жойлашган. Революциянинг дастлабки йилларида бу ерда «Вулкан» кинотеатри бор эди. 1920 йил май ойида В. И. Ленин халқаро аҳвол тўғрисида ана шу бинода нутқ сўзлаган эди. Владимир Ильич ўша вақтда ёш Совет республикаси оғир пайтларни бошидан кечираётганлиги ҳақида, Совет ҳукуматининг тинчликсеварлик сиёсати тўғрисида гапирган эди.

Шу муҳим воқеа хотирасига 30 январда бино фасадига ўрнатилган хотира тахтасининг очилишига бағишланган тантанали маросим бўлди. Митингга минглаб меҳнаткашлар — пойтахт корхоналари ва муассасаларининг вакиллари тўпландилар.

Митингда Пролетар район партия комитетининг секретари В. И. Афанасьев нутқ сўзлади. Совет Иттифоқи давлат гимнининг тантанали садолари остида у хотира тахтаси устидаги оқ пардани очади. Қизил гранит устида Владимир Ильичнинг бронза барельефи туширилган ва қуйидаги сўзлар ўйиб ёзилган:

«Бу бинода Владимир Ильич ЛЕНИН 1920 йил 13 майда Рагажск-Симоновск районининг кенг ишчи-қизил аскар конференциясида халқаро аҳвол тўғрисида нутқ сўзлаган».

Митингда «Электропровод» заводи коллективидан М. А. Кондратьева, 1915 йилдан бери КПСС аъзоси М. Г. Рошаль ва бошқалар ҳам нутқ сўзладилар.

Митинг тамом бўлди. Духовой оркестр партия гимни «Интернационал»ни ижро этади.

(ТАСС).

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездидаги доклади китоб бўлиб чиқди

Давлат Сиёсий адабиёт нашриёти «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959—1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» тўғрисида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Совет Итифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXI съездида 1959 йил 27 январда қилган доклади текстини брошюра қилиб нашр этди.

Бу брошюра бир миллион нусхада босилди. (ТАСС).

Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида коммунизм сари олға борамиз

Ишчилар, хизматчилар, колхозчилар, механизаторлар, студентлар ва ўқувчилар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXI съездида қилган докладини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: Тошкент давлат чет тиллари педагогика институтининг инглиз тили факультети студентлари ўртоқ Н. С. Хрушчев докладини ўқимоқдалар.

М. Турсунхўжаев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши корхоналарининг ютуғи

Шонли КПСС XXI съезди очилиш кунини Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши саноат корхоналарининг коллективлари ажойиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олдилар. Машинасозлик, оғир, озиқ-овқат ва енгил саноатнинг кўпгина илғор корхоналари 1959 йилнинг дастлабки ойи программасини юқори кўрсаткичлар билан якунладилар.

Халқ хўжалиги кенгашига қарашли 28 корхонанинг ишчи ва инженер-техник ходимлари 26 январдаёқ ойлик ишлаб чиқариш планини бажардилар. Машинасозлик саноати корхоналарининг коллективлари қишлоқ хўжалиги учун жуда кўп юқори унумли машиналар тайёрлаб жўнатдилар. «Ташкенткабель», ирригация машинасозлиги корхоналари, Охунбобоев номли пахта тозалаш заводи, шунингдек жут-каноп фабрикаси, гўшт-сут комбинати, Оржоникидзе ГЭС каскади, Тошкент ТЭЦи ва бошқа корхоналарнинг коллективлари ҳозир февраль ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётирлар.

Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши корхоналари январь ойининг охиригача пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Съезд белгилаётган тадбирлардан илҳомланиб...

Кечагина янтоқзордан иборат бўлган ерлар бугун ҳосили мўл пахтазор! Бундай дадил қадамлар фақат Октябрь районидаги Ленин номли колхоздагина қўйилаётгани йўқ. Жонажон Коммунистик партия раҳбарлигида бутун Иттифоқимизда мисли кўрилмаган буюк ўзгаришлар бўлаётир.

Ленин номли колхоз пахта далалари сўнгги 2-3 йил ичида сув чиқмайдиган тепаликлар, ўнқир-чўнқирлар, қўриқ ерлар ҳисобига анча кенгайди. Ўзлаштириладиган ерларга дастлаб кўчиб келган Д. Зулфуқоров, М. Усмонов, П. Қўзиев каби қўли гул кишилар астойдил меҳнат қилишди. Улар ташкил қилган бригада 1957 йилда ҳар гектар ердан 13 центнердан, 1958 йилда эса 20 центнердан пахта ҳосили олишди. Ўртоқ Парфи Қўзиев бош бўлган бригада бундан ҳам яхши натижага эришди.

Қўлга киритилган муваффақиятлар колхоз аъзоларининг фидокорона меҳнати, механизациянинг қудратли кучи ва партиямиз ғамхўрлигининг натижасидир. Ленин номли колхоз пахтакорлари бу йилги мўл ҳосил учун курашда ҳам механизациядан кенг фойдаланмоқдалар. Улар партиямизнинг XXI съездини чигит экиладиган асосий майдонларни мавсумга тахт қилиб қўйган ҳолда кутиб олдилар. Съездда кўрилаётган илҳомбахш тадбирлар эса уларнинг меҳнат активликларини яна ҳам ошириб юборди. Шу кунларда колхозчилар кўкламга тайёргарлик ишларини ҳар качонгидан ҳам кучайтирмоқдалар. И. Қўлдошев, Э. Тожибоев каби ўртоқлар кунлик иш нормаларини 1,5-2 ҳиссалан бажариб, бошқаларга намуна бўлишмоқда.

— Партиямизнинг бу тарихий съезди, — дейди илғор бригада бошлиқларидан ўртоқ П. Қўзиев,—қишлоқ хўжалигимизни янада ривожлантиришнинг бирдан-бир энг тўғри йўлини кўрсатиб бермоқда, халқимизнинг янада фаровон яшаши учун улкан тадбирлар белгиламоқда. Бу тадбирлар бизни янги ерларни кўпроқ ўзлаштириш, механизацияни кенг қўллаииб, пахтанинг ялпи ҳосилини тинмай ошириш ишига руҳлантириб юборди.

Бугунги далалардаги қайноқ меҳнат чиндан ҳам ана шуни кўрсатмоқда.

Т. ИМОМОВ.

Совхоз ишчиларининг аҳди

Бутун совет халқи сингари «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозининг ишчи ва хизматчилари ҳам шонли партиямизнинг навбатдан ташқари чақирилган XXI съезди материалларини зўр қувонч билан қарши олмоқдалар.

— Ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг «Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959—1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» тўғрисида қилган доклади,— дейди совхоз агрономи ўртоқ Ф. Измайлов,— Коммунистик партиямиз томонидан мамлакатимизнинг янада равнақ топиши учун қилинаётган буюк ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир.

— Партия топшириқларини амалга ошираборпб, — дейди совхоз директори ўртоқ И. Иброҳимов, — янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдамиз.

Ўтган йили совхозда 22 трактор-далачилик бригадаси ташкил қилиниб, 1140 гектар ердаги ғўза машҳур механизатор Валентин Тюпко методи асосида парвариш қилинди. Механизациянинг ҳар тарафлама афзалликларини ўз тажрибаларида синаб кўрган совхоз коллективи бу йил 2600 гектар майдонда ғўзаларни икки томонлама ишлашга қарор қилдилар. Ана шу мақсад билан ҳозир 29 та трактор-далачилик бригадаси ташкил қилинди.

Совхоз ўтган йили давлатга 7650 тонна пахта берди. Унинг 2600 тоннаси машинада териб олинди. Айрим трактор-далачилик бригадалари эса гектаридан 29,5 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлди. Бу бригадаларда қўл меҳнати камайтирилганлиги туфайли бир центнер пахта етиштириш учун 160 сўм ўрнига 86 сўмдан маблағ сарфланди.

Совхоз ишчилари съезд шарафига оширилган мажбуриятлар олдилар. Улар 3600 гектар майдондан 10 минг тонна пахта ҳосили олишга аҳд қилганлар.

Совхознинг етти йиллик перспектив плани бўйича шу экин майдонида етиштириладиган ҳосил 1965 йилга келиб 12 минг тоннага етказилади. Шу билан бирга, корамоллар сони 800 бошга ошади. Чорва маҳсулотлари етиштириш кескин кўпайтирилади.

Ҳозир совхознинг пахта майдонларида, чорва фермаларида бўлган киши, ўз олдиларига қўйган мақсадларини тўла амалга ошириш учун астойдил курашаётган пахтакорларни кўриб хурсанд бўлади. Ерлар сифатли шудгор қилинган, далага кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда, қишлоқ хўжалик машиналари, асбоб-ускуналари ремонтдан чиқарилиб, мавсумга тахт қилиб қўйилмоқда. Шу йўл билан мўл ҳосил учун пухта замин яратилаётир.

Ф. УСМОНОВА.

Мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш йўлида

Районимиз меҳнаткашлари, шу жумладан халқ маорифи ходимлари радио ва газеталар орқали КПССнинг шонли XXI съезди материалларини зўр қизиқиш билан кузатиб бормоқдалар. Халқ маорифи органларининг ходимлари, педагогларимиз ҳамда ота-оналар партиямизнинг ёшларни билимдон ва меҳнатсевар кишилар қилиб тарбиялаш соҳасида қилаётган катта ғамхўрликларини яна бир марта эшитиб қувончларга тўлмоқдалар. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг съезд минбарида туриб қилган докладида: «Энг адолатли ва мукаммал жамият бўлган, озод кишининг ҳамма энг яхши маънавий хусусиятлари тўлатўкис намоён бўладиган коммунизмга ўтмоқ учун биз ҳозирданоқ келажак кишисини тарбиялаб бормоғимиз лозим» деб кўрсатилган. Ана шу улуғвор вазифани бажаришда халқ маорифи органлари олдида жуда катта вазифалар турибди.

Партиямиз мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш, болаларни тарбиялашда давлат ва жамоатчиликнинг ролини ошириш учун мактаб-интернатлар, мактаблар сонини, болалар боғчалари ва яслилари тармоғини кўпайтириш ишига етти йиллик планда жуда катта аҳамият берган.

Бизнинг районимизда ҳам ана шу партиямиз белгилаган режалар юзасидан бир қатор муҳим ишлар қилинади. Жумладан, бу йил райондаги 10-мактаб тўлиқ ўрта политехника меҳнат мактабига айлантирилади. 2, 4 ва 7-мактаблар базасида янги саккиз йиллик мактаблар барпо этилади.

Биз ўқувчиларни фойдали меҳнатга жалб қилиш, уларни турли касбларга ўргатиш соҳасида баъзи тадбирларни кўрдик. Жумладан, 1, 11, 14-ўрта мактабларда дурадгорлик ва темирчилик устахоналари ташкил қилинган. Бу мактаблар учун 40 минг сўмлик маблағ ажратилиб, турли асбоб-ускуналар олиб берилган. Шунингдек, «Социализм» ва «Гулистон» совхозларидаги 11, 14-мактаб ўқувчиларидан 55 кишилик қурилиш бригадаси ташкил этилган. Бригада аъзолари бўш вақтларида ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланадилар, қурилиш обектларида меҳнат қиладилар.

Ўтган йил 1-мактаб ўқувчилари «Қизил Октябрь» колхозидан 35 гектар ер олиб пахта экдилар. Ҳар бир гектардан 33 центнердан ҳосил етиштирдилар. Бу ишда мактаб биология ўқитувчиси Очилов яхши ташаббус кўрсатди. Айрим мактабларда ўқувчиларнинг ўзларига-ўзлари хизмат қилишлари ташкил қилинганлиги ҳам яхши натижалар бермокда. 1, 2, 3, 4-мактаб ўқувчилари РТС-нинг ёрдами билан трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналарини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Бу йил ҳам райондаги бир қанча мактаблар колхоз ва совхозлардан 20 — 30 гектарлаб ер олиб, экин экадилар, уни парвариш қиладилар ва ҳосилини йиғиб давлатга топширадилар.

Биз район жамоатчилигининг ёрдами билан мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақидаги Қонунни амалга ошириш учун, улуғ партиямизнинг шонли XXI съезди белгилаган режаларни бажариш учун бутун кучимизни сафарбар қиламиз.

С. СОДИҚОВ,
Верхне волинск район халқ маорифи бўлимининг мудири.

Ўзбекистон меҳнаткашлари энг яхши ўғил ва қизларини республика Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатмоқдалар

Сайловолди йиғилишларида

Ўзбекистонда бир неча кундан бери Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига кандидатлар кўрсатишга бағишланган сайловолди йиғилишлари ўтказилмоқда. Бу йиғилишлар коммунистлар билан партиясизлар блокининг бузилмас бирлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланмоқда. Ишчилар, колхозчилар, интеллигенция намояндалари ўз сўзларида СССРда коммунизм қурилишини кенг авж олдириш соҳасида партия XXI съезди белгилаётган программанинг улуғворлиги ҳақида якдиллик билан гапириб, етти йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга тайёр эканликларини айтмоқдалар.

Сайловолди йиғилишларининг қатнашчилари зўр сиёсий активлик вазиятида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларини, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорларини, атоқли фан, маданият ва санъат арбобларини, Совет Армияси намояндаларини депутатликка ўз кандидатлари қилиб кўрсатмоқдалар.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Электролампа заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилар коллективининг йиғилиши бўлиб, бу йиғилишда шу корхонанинг созловчиси **Мария Григорьевна Воронцова** Правда сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

Пролетар сайлов округида бинокорлик материаллари саноати заводи коллективининг сайловолди йиғилишида Ўзбекистон касаба союзлари совети секретари **Маъмура Юнусовна Йўлдошева** депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

«Ташкенткабель» заводи коллективининг умумий йиғилиши Пушкин сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб шу корхона директори **Константин Федорович Сафонов**ни тавсия этишга қарор қилди.

Трикотаж фабрикасининг коллективи Сельмаш сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб Ўзбекистон КП Куйбишев район комитетининг биринчи секретари **Анна Ивановна Бродова**ни кўрсатди.

Электротехника заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг сайловолди йиғилишида «Қизил тонг» тикувчилик фабрикасининг тикувчиси **Муҳаббат Раҳимова** Биринчи май сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

«Таштрансмаш» заводида бўлиб ўтган сайловолди йиғилишининг қатнашчилари Саноат сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб Ўзбекистон ССР Қурилиш министри **Суннат Иброҳимов**ни кўрсатишга қарор қилдилар.

Фрунзе сайлов округида 3-ғишт заводи коллективининг сайловолди йиғилиши «Правда Востока» газетаси редактори **Степан Семенович Черник**ни депутатликка кандидат қилиб кўрсатишга қарор қилди.

3-автобаза ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг сайловолди йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш Нариманов сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб Тошкент халқ хўжалиги кенгаши раиси **Эргаш Эгамбердиев**ни тавсия этишга қарор қилди.

Тошкент медицина институти госпиталь терапияси кафедрасининг мудири профессор **Ольга Николаевна Павлова** 1-шаҳар касалхонаси ходимлари умумий йиғилишининг қарори билан Жданов сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

Кўн комбинати коллективи ўзининг сайловолди йиғилишида Қурилиш сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари **Жўра Қурбонович Хўжаев**ни кўрсатди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Бўка районидаги Вильямс номли колхоз аъзоларининг сайловолди йиғилиши Бўка сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб шу колхознинг трактор-далачилик бригадаси раҳбари **Саттор Пирназаров**ни кўрсатишга қарор қилди.

Оҳангарон цемент заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ишчилар шаҳарчаси сайлов округидан «Ўзбекуголь» комбинати бошлиғи **Андрей Дмитриевич Лебедков**ни депутатликка кандидат қилиб кўрсатдилар.

Паркент районидаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг йиғилишида Намданак сайлов округидан Тошкент область ижроия комитети раиси **Ҳаким Жалилов** депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари **Иноғом Юнусов**ни Янгийўл ёғ заводи коллективи Завод сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатди.

Калинин районидаги генерал Раҳимов номли колхоз аъзоларининг умумий йиғилишида Келес сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб Тошкент область партия комитети секретари **Александр Степанович Абдалин**ни тавсия этишга қарор қилинди.

Тошкент наслдорчилик совхозининг (Оҳангарон райони) донгдор сут соғувчиси **Меҳри Бегмонова** шу хўжаликнинг сайловолди йиғилишида Овлиқ сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатилди.

«Ангренгрэсстрой» ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Энергетика сайлов округидан шу корхона дурадгори **Нурбой Бурлиев**ни депутатликка кандидат қилиб кўрсатдилар.

Оққўрғон сайлов округида Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг аъзолари шу колхоз раиси **Мамараим Юнусов**ни депутатликка кандидат қилиб кўрсатдилар.

32-қурилиш трестига қарашли бинокорлик материаллари заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Қорасув район ижроия комитетининг раиси **Меҳринисо Убайдуллаева**ни Қорасув сайлов округидан депутатликка кандидат қилиб кўрсатишга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

Сайлов комиссиялари тузилиб бўлди

Ўзбекистонда республика Олий Советига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказувчи сайлов комиссиялари тузилиб бўлди.

Область, шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ комиссиялари составига, округ ва участка сайлов комиссиялари составига 250 мингдан ортиқ киши кирди. Бу кишилар меҳнаткашларнинг коллективлари ҳамда партия, комсомол ва жамоат ташкилотлари томонидан тавсия этилган кишилар, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий хизматчилар, пенсионерлар, ўқувчилардан иборат бўлиб, социалистик Ватан манфаатлари йўлида ўзларининг ҳалол ва виждонан хизмат қилишлари билан халқнинг ишончига сазовор бўлган кишилардир. Комиссияларда коммунистлар билан бир қаторда кўпгина партиясиз активлар бор. Комиссиялар аъзоларининг анчагина қисмини хотин-қизлар ташкил этади. Ҳозирги сайлов кампаниясига раҳбарлик қилишда жалб этилган ўн минглача меҳнаткашларнинг вакиллари давлат ҳокимияти органларига бундан илгариги сайловларни тайёрлашда ва ўтказишда қатнашган кишилардир.

(ЎзТАГ).

Сайловчиларнинг севимли жойи

Оржоникидзе районидаги «Сталинград» колхозида жойлашган 22-агитпунктнинг 35 кишидан иборат агитколлективи Ўзбекистон ССР Олий Советига ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга зўр уюшқоқлик билан тайёргарлик кўрмоқда. Колхоз партия ташкилоти ва правлениесининг яқиндан берган ёрдами ва агитколлективнинг ташаббуси билан агитпункт шинам безатилди ва яхши жиҳозланди.

Агитпункт ичига киришингиз билан деворларга осилган ҳар хил плакат ва шиорларни, сайловчилар рўйхатини, столларга тартиб билан ёзиб қўйилган кундалик газета ва журналларни, турли брошюраларни кўриб, бу ерда иш анча яхши йўлга қўйилганлигини сезасиз. Бурчакда «ТЕМП-3» телевизори ва радиоприёмник қўйилган.

Сайловчилар агитпунктга келиб, маданий хордиқ чиқарадилар, ўзларини қизиқтирган саволларга қониқарли жавоб оладилар.

Коммунист ва комсомоллардан иборат агитаторлар сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ҳар қачонгидан кўра ҳам кучайтирмоқдалар. Улар Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишда актив қатнашганлари учун сайловчиларни рўйхатга олиш ишини тез ва пухта бажардилар. Шу кунларда эса сайловлар тўғрисидаги Низомни тушунтирмоқдалар ва партия XXI съезди материалларини пропаганда қилмоқдалар. Ишчан агитаторлардан Зокиржон Бадалмуҳаммедов, Умурзоқ Тўлаганов, Асилбек Қистовбоев ва Шермат Авазматов ўртоқлар бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

С. МИРЗАЛИЕВ.

„Эскини ишлата беринг“

Сочини олдириб ўтирган йигит ниҳоят ўрнидан туриб кетди.

— Нима, сиз сочимни ўроқ билан ўраяпсизми? — деди у оғриб турган бошини ушлаб.

— Йўқ, ўғлим, устара билан олаяпман, — деди уста Рўзмат ота, йигитни ўтиришга ундаб. — Мана кўргин, бу устара раҳматли бобомдан қолган. Ўзи дуруст эди-ю, бир-икки йил чархланмай қолди-да.

Рўзмат ота йигитни шалоқ стулга зўрлаб ўтқазди, синиқ косада совун кўпиклатди, кейин отнинг думидан ўз қўли билан ясаб олган чўткада йигитнинг бошига совун суракетди. Хона ертўладек паст, қоронғи, унинг деразасига ойна ўрнига қоғоз тутилган, деворларга эса

эски газеталар тармаштирилган эди. Хонада печка йўқ. Совуқ. Уста ҳам, йигит ҳам даг-даг қалтирар эди.

— Сабр қил, ўғлим, — деди уста тили сўзга аранг келиб. — Бир нафас бошингни ишқасам ҳам сочинг ивийди, ҳам икковимиз исиб кетамиз. Сабр қил.

Йигит бетоқат бўлиб яна ўрнидан турди.

— Сочинг чала олинган, ўтир,— деди ота унга.

— Чаласини иккинчи марта олиб қўярсиз. Ойнангиз борми, бошимни бир кўрай-чи.

Уста аввал бошини чайқаб қўйди, кейин бир синиқ ойнани клиентга тутқазди:

— Бошингни бемалол кўрасан.

Йигит бошига қоракўл телпагини қўндирар экан:

— Раис Асат акага айтсангиз, янги асбоб-ускуналар олиб бериб, сартарошхона учун бирон хона ажратган бўлар эди, — деб қўйди.

Рўзмат ота узоқ йиллардан буён сартарошлик қилади. У ўнлаб шогирдларни тарбиялаб чиқарган, лекин 3-4 йилдан буён колхоз раиси Асат Раҳматов бу кекса сартарошнинг ишига менсимай қарайдиган бўлиб қолди. Раиснинг асбоб сотиб олиш учун устага пул ва сартарошлик учун алоҳида хона ваъда қилганига роса икки йил бўлди.

— Эскисини ишлатаберинг, — дейди раис ҳар гал ота унинг олдига борганида. — Кейинчалик ҳаммасини тўғрилаб бераман.

Ваъдабоз раисимизнинг бу бепарволиги қачон тугар экан-у, биз қачон ҳақиқий сартарошхонага эга бўлар эканмиз?

А. КАРИМОВ,
Қуйи Чирчиқ район «Коммунизм» колхози.

БОР ЭКАН, ЙЎҚ ЭКАН...

Бор экан-у, йўқ экан, бир колхознинг қилни қирқ ёрадиган ишбилармон раиси бор экан. Раис бўлганда ҳам, раис дегудек сўзи ўткир, ўзи абжир экан.

Шу раиснинг кичиккина, лекин жуда чаққон, бир зумда оламни кезиб чиқадиган югурдак бир ёрдамчиси — колхоз экспедитори бўлар экан, чаққон бўлгани учун раис уни «жиблажибон» деб атар экан.

Колхозда клуб қуриладиган бўпти. Жиблажибон югурибди-елибди. Нима керак бўлса келтираберибди, ҳамма ёқни тўлдириб юборибди.

Клуб битибди. Жиблажибон стол-стуллар, бахмаллар, ҳар хил суратлар келтириб, клубни роса безатибди. Безатабериб худди ажойибхонага ўхшатиб юборибди. Зориқиб кутиб турган одамлар мана энди роса мириқиб тамоша қиладиган бўлдик дейишибди. Бу маҳал раис клубнинг эшигига каттакон қулф солиб, калитини чўнтагига солибди. Одамлар ҳайрон бўлиб ундан сўрашибди:

— Раис, энди тамошани қачон қиламиз?

— Мана, тамоша қилаберинглар, уёғига ўтиб тамоша қилинглар, буёғига ўтиб тамоша қилинглар, сизларнинг қўлларингни ким тутиб турибди.

— Клубнинг ичига қачон кирамиз?

— Ичида нима қиласизлар, стол-стуллар синиб, нобуд бўлади. Ташқарисидан тамоша қилаберганларинг маъқул, — дебди раис.

Шундан бери бу ердаги одамлар келиб нуқул клубнинг ташқарисини тамоша қилиб, «мана шу клуб бўлади, клуб бўлганда ҳам жуда мустаҳкам, ёпилса очилмайдиган клуб», деб кетадиган бўлишибди.

«УРТЎҚМОҚ» изоҳи

Газетхонлар буни ўқиб наҳотки, ҳозир ҳам шунақа раис бўлса дейишлари мумкин. Тахмин қилинган нарсадир деб ўйламанг. Ҳозирча сизга хамирнинг учидан патир дегандай, учтагина мисолни кўрсатиш мумкин.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг раиси ҳурматли ўртоқ Абдулла Ортиқов 4 ойдан бери колхоз клубига кино кўрувчиларни йўлатмай қўйибди. Қорасув районидаги Максим Горький номли колхоз раиси Абдураззоқ Абдуҳолиқов ҳам клубни қулфлаб, калитини бўйнига осиб олибди. Шу райондаги Ўзбекистон картошка тажриба станциясининг директори Жумаев «стол-стуллар синади» деб ҳашаматли клуб биносида кино қўйишни қатъий ман қилиб қўйибди. Бошқа колхозлардаги клубларга «ўзим ҳам кирмайман, бошқаларни ҳам йўлатмайман», деган раисларнинг аҳди-паймонларини ҳали олганимиз йўқ.

Айрим жойларда аҳвол мана шунақа, дўстлар.

«УРТЎҚМОҚ».

Хилма-хил участкалар

Юқори Чирчиқ районидаги бизнинг «Ленинград» колхозимизнинг 1-участкасига бориб қолсангиз ҳавасингиз келади. Бу ерда клуб, ҳар куни тамоша. Радио тинмай сайраганисайраган. Электрлар пориллаб ёнади.

Лекин колхознинг 2-участкасидан оғиз оча кўрманг. Бу ердагилар мана шу жойнинг таъриф ва тавсифини эшитадилар-у, ўзини кўрмайдилар. Шундай жойларни бир кўришга муштоқ бўлиб зор-ночор юрабердилар. Юрай деса йўли йўқ, ўтай деса кўприги. Бу участкадан колхоз идорасигача 4 километр келса ҳам, Қорасув суви устида кўприк йўқлиги учун 12 километр йўл босиб, Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхоз орқали боришга тўғри келади. Бу ерда на электр ва на радио бор, ҳаммаёқ жимжитлик.

Бу ҳақда ҳар йили гап бўлади. Ҳар йили қарорлар ёзилади, ҳар йили колхоз раҳбарлари у қилодирмиз, бу қилодирмиз деб ваъдаларни тўкиб ташлайдилар. Лекин бу ерда турувчилар шу ваъдалардан йўл қилиб юришнинг, кўприк қилиб ўтишнинг, электр қилиб ёқишнинг ва радио ўрнатиб гапиртиришнинг иложини тополмай юриптилар.

Табелчи А. ЖАРИМБЕТОВ,
почтальон И. ТУРДИБЕКОВ.

Уртўқмоқ амаки!

Сизнинг «Тошкент ҳақиқати»га ишга кирганингизни эшитиб, мен жуда хурсанд бўлдим. Чунки бизнинг Бекободда ҳам сизнинг тўқмоғингизга тўғри келиши лозим бўлган айрим кишилар чиқиб қолди.

— Нега?— дейсизми? Мана эшитинг, бўлмаса.

1959 йилнинг салкам бир ойи ўтиб қолди. Ҳали ҳам ўзим обуна бўлган «Тошкент ҳақиқати» ва район газетаси «Коммунист»нинг сонларини ўз вақтида ололмай жиғибийрон бўлиб юрибман. Ёлғон бўлмасин, 16 январь куни «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 7 ва 8-сонлари қўлимга тегди. Бошқалари эса дом-дараксиз. «Коммунист» газетасидан бир дона ҳам олганим йўқ. Мен бу тўғрида шаҳар алоқа бўлими ҳамда газета-журналларни сортировка қилиш билан шуғулланадиган кишиларга телефон қилавериб чарчадим.

Телефонда сўраганимда ҳам улардан ҳеч қандай жавоб ололмайман. Ўз ишига совуққонлик билан қаровчи, бундай беғам почтальонлар дастидан кимга мурожаат қилишимни билмайман. Шояд сиз менингдек обуначиларнинг мушкулини осон қилсангиз.

Ҳурмат билан И. СОДИҚОВ.

Вилоят Москвага, декадага боради

Залдагиларнинг кўзи саҳнага тикилган. Саккиз тепкилик атлас кўйлак кийган, нозиккина ёш қиз жозибали мимикалар билан енгил ҳаракат қилиб, рақсга тушарди. Унинг сарвдек чиройли қомати ва нозик қўллари музикага ҳамоҳанг ҳаракат қилади. Рақс тамом бўлгач, залда гулдурос қарсак кўтарилади, ҳамма уни олқишлайди. Моҳир рақкосларга хос услубда ўйнаётган бу қизни профессионал артист деб ўйлаш мумкин.

Вилоят дарс тайёрламоқда

Вилоят ёшлик чоғиданоқ рақсга қизиқарди. У концертларда талантли рақкосларнинг ўйинларини тамоша қилганда юрагида шу санъатга ҳавас учқунлари алангаланарди. Мукаррама Турғунбоеванинг ўйноқи рақслари айниқса уни мафтун этган эди. Шундай маҳалларда у «қани энди мен ҳам шулардек ўйинга туша олсам» деб қўярди. Вилоят ўзича.

Округ Офицерлар уйи ҳузуридаги болалар хореография тўгарагида Вилоят рақсни машқ қилади. Тўгарак раҳбари А. Ляхова Вилоятдаги қобилиятни пайқаб, у билан астойдил шуғуллана бошлади. Дастлабки кунларда қизчанинг ҳаракати қовушмас, рақс кўнгилдагидек чиқмас эди. Аммо Ляхова ҳам, Вилоят ҳам умидсизликка тушмадилар. Устоз ва шогирд ҳар бир ҳаракат устида қунт билан ишладилар. Ниҳоят ёш қизча тўгарак аъзолари ўртасида энг яхши рақкоса бўлиб етишди.

Вилоятдаги қобилиятни сезган рақкоса Мукаррама Турғунбоева уни хореография билим юртига ўқишга тортади. Ўқув юртида Вилоятнинг маҳорати янада ошди.

Лекин бу серғайрат қизнинг борлиғини яна бир ният— педагог бўлиш орзуси қамраб олган эди. Шу сабабли у Тошкент давлат педагогика институтининг тил ва адабиёт факультетига ўқишга киради. Институтга ўқишга кириши Вилоятга севимли машғулоти билан шуғулланишига монелик қилмади. Бу ерда ҳам у бадиий ҳаваскорлик тўгарагига актив қатнаша бошлади. Институтда ўқиб юрар экан, у Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ ёшлар фестивалида қатнашиб, фестиваль лауреати унвонини олишга муваффақ бўлди. Талантли рақкосанинг ўйинларини VI Жаҳон ёшлари фестивали қатнашчилари ҳам зўр олқиш билан қарши олдилар. Вилоятнинг нозик ва жозибадор ҳаракати, рақслар мазмунини усталик билан англата олиши дунёнинг турли бурчакларидан келган ёшларни мафтун қилди.

Ҳозир Вилоят институтнинг III курсида ўқимоқда. У институтда ўтказиладиган кечаларда, Янгиер қурувчилари ва «Таштекстильмаш» заводи ишчилари учун ҳаваскорлар қўйиб берган концертларда ҳам ўз санъатини намойиш қилган. Вилоят республикамиз санъаткорлари қаторида бу йил Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасида қатнашади. Пойтахтдаги Большой театр саҳнасида намойиш қилинадиган «Шодлик» рақс сюитасида кўпгина ўзбек қизлари қатори Вилоят Оқилова ҳам қатнашади. У шу кунларда яхши ўқиш билан бирга декадага ҳам пухта тайёрланди.

М. ТОНКОНОГОВ.

У санъат билан шуғулланишга ҳам вақт топди.

В. Салов фотолари.

Маҳалла меҳнаткашлари учун лекциялар

Тошкент шаҳрининг Октябрь районига қарашли Илғор маҳалласида шу ерлик аҳоли кучи билан 300 ўринлик клуб биноси қурилган эди. Ҳозир бу клуб маҳалла меҳнаткашлари ўртасида маданий-оқартув ишлари олиб бориш марказига айланмоқда.

Клубда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисида суҳбатлар ва бошқа қизиқарли темаларда 10 дан ортиқ лекциялар ўтказилди. Бу лекцияларни шу маҳаллада яшовчи партия ва совет аппаратлари хизматчилари ҳамда илмий ходимлар ўқимоқдалар.

Яқинда клуб меҳнаткашлар билан гавжум бўлди. Улар бу ерга «Болаларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда ота-оналарнинг роли» деган темадаги лекцияни тинглагани келган эдилар. Бу лекцияни Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги педагогика фанлари институтининг директори ўртоқ Р. Усмонов ўқиди. Лектор болаларни тарбиялашда ота-оналарнинг роли нақадар катта эканлигини, мактаб билан яқиндан алоқада бўлиб туриш зарурлигини мисоллар билан кўрсатиб берди.

Ж. МАҲМУДОВ.

Ҳаракат қилувчи тоғ

Ғарбий Германияда чиқадиган журналларнинг бирида ёзишларича Зонтхофен шаҳри яқинида қизиқ геологик ҳодиса рўй берган.

Бэренкопер (Айиқ бош) тоғи шу тоғ этагида жойлашган Гунцесрид қишлоғига қараб силжий бошлаган. Тоғ бир суткада тахминан бир метрдан сурилаберган. Ер қатламининг қисилиши орқасида қишлоқ яқинидаги ерлар тарс-тарс ажраб кетган. Серҳосил далалар ва яйловлар катта-катта харсанглар, тепаликлардан иборат бўлиб қолган. Тоғнинг силжиши бир неча ҳафта давом этган. Бир группа сейсмолог ва геолог олимлар табиатда жуда кам учрайдиган бу ҳодисани ўрганмоқдалар.

Ҳаваскорлар кинофильмларининг республика кўриги

Ўзбекистонда кинофильмлар яратишга қизиқувчи ҳаваскорлар сафи борган сари кенгаймоқда. Шу муносабат билан республика кинематографчилари союзининг ташкилот бюроси кино ҳаваскорлари секциясини ташкил этди. Ҳозир бу секция 40 дан ортиқ кино ҳаваскорни ўзига бирлаштирган.

Чирчиқ шаҳридаги ҳаваскорлар киностудиясининг фаолияти бошланганига бир йилча бўлди. Бу студия шу вақт ичида диққатга сазовор анчагина ишларни қилди. Ҳаваскорлар ўз студияларига «Чирчикфильм» деб ном ҳам қўйганлар. Бу студия мунтазам равишда шаҳар ҳаётини акс эттирувчи хроникал журнал чиқариб туради. Журнални шаҳар меҳнаткашлари зўр қизиқиш билан тамоша қиладилар. Яқинда ҳаваскорлар «Чирчиқ Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёрланмоқда» деб аталувчи фильм яратдилар. Актуал темага бағишланган бу фильм яхши баҳоланди. Шунингдек Тошкентдаги Сталин номли пионерлар саройининг кино ҳаваскорлари ҳам анчагина ижодий ютуқларга эришдилар. Бундан ташқари якка кино ҳаваскорлар ҳам бор. ГСКБ ходими Сопов, подполковник Фефелев, врач Кислов, ёш ҳаваскор Хўжаев ва бошқалар шулар жумласидандир.

Кўрикда Чирчиқ ва Сталин номли пионерлар саройи ҳаваскорлари яратган фильмлар, Фефелев ва СССР спорт мастери Ноздрюхин ўртоқлар суратга олган қисқа метражли фильмлар намойиш қилинди. Кўрик жюрийси Чирчиқ ва Сталин номли пионерлар саройи яратган фильмларни кино ҳаваскорларининг Бутуниттифоқ кўригида намойиш қилишга тавсия этди. Шунингдек бу студиялар ва кино ҳаваскорлари ҳаракатини авж олдиришга ёрдам берган бир қанча ўртоқлар Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

Катта бино 25 кунда қурилди

«Стальмонтаж» трестига қарашли ўртоқ Нуғмонов бошлиқ монтажчилар бригадасининг номи бутун Олмалиқ шаҳрига тарқалди. Бу бригада аъзолари қурилиш майдонини монтаж майдонига айлантириб, йирик панеллардан уйлар қуришда жадал методни амалга оширдилар.

Бригада аъзолари КПСС XXI съезди шарафига ўз устиларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар. Улар 12 квартирадан иборат икки қаватли турар-жой биносини 25 кунда қуриб бўлдилар.

В. НЕЧАЕВ.

Телевизор экранида

1 ФЕВРАЛДА

12.00. Бадиий фильм — «Саҳродаги воқеа».
19.00. Бадиий фильм — «Икки чақалик эчкича».
20.30. «Пойтахтимиз меҳмонлари» циклидан эшиттириш.

2 ФЕВРАЛДА

19.30. Ёшлар учун ўзбек тилида «Биз ёш бинокорлармиз» деган эшиттириш.
20.00. Киножурнал.
20.10. Ўзбек тилида «Улуғвор рақамлар» деган эшиттириш.
20.30. «Ёзувчилар — декадага» циклидан рус тилида адабий-драматик эшиттириш. Ҳаким Назирнинг «Одамнинг қадри» ҳикояси асосида телеинсценировка.
21.00. Сўнгги ахборот.
21.20. Бадиий фильм — «Амирликнинг емирилиши».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Ободонлаштириш ишларига эътибор кучайтирилсин

(ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН).

Социалистик шаҳар ва қишлоқларимизни ободонлаштириш ва уларни тобора кўркамлаштириш ишига партия ва ҳукумат катта эътибор бериб келмоқдалар. Бу мақсадлар учун ҳукумат томонидан ажратилаётган пул ва бошқа маблағлар миқдорининг йил сайин ортиб бораётганлиги ҳаммага аён.

Бироқ областимизнинг айрим жойларидаги маҳаллий органларнинг раҳбарлари, қишлоқ ва район Советлари ходимларининг айби билан ажратилган маблағлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаётир, аҳоли эҳтиёжи учун энг зарур ишлар бажарилмай қолаётир. Редакцияга келган қуйидаги хатлар шуни тасдиқлайди.

Электр нуридан баҳраманд бўлайлик

Сирдарё районидаги ҳозирги «XIX партсъезд» колхози 1931 йилда районда биринчи ташкил этилган қишлоқ хўжалик артелидир. Колхоз тузилганидан бери бу қишлоқда болаларимизнинг билим олиши учун мактаб, колхоз хўжалигини ривожлантириш учун МТС, аҳолининг маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш учун туғруқхона, амбулатория, аптека, касалхона, клуб ва бир неча магазин қурилди.

Хуллас қишлоғимиз таниб бўлмайдиган даражада ўзгариб, обод бўлиб бормоқда. Аммо районда бизлардан анча кейин колхоз тузган хўжаликлар ёппасига электрлаштирилгани ҳолда бизлар ҳамон лампа чироқда ўтиришимиз инсофданми? Колхозимиз территориясида 500 га яқин хонадон яшайди. Бу ерда 20 дан ортиқ кўча бор. Мана шуларнинг ҳаммасини электр нуридан баҳраманд қилиш бизнинг колхозимиздек йирик, бадавлат хўжалик учун қийин дейсизми? Қийин эмас, лекин колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Бозор Маманов), партия ташкилоти (секретари ўртоқ Г. Нигматуллин) бу ишга астойдил киришмаётир. Раҳбарларимизнинг кам ҳафсалалиги орқасида бир вақтлар ўрнатилган столбалар ҳам йўқ бўлиб кетди. Энди қачон столбалар ўрнатилиб, уйларимиз Ильич нурларидан чароғон бўларкин, деб кутиб юрибмиз. Афтидан район ёки область раҳбарлари аралашмагунча колхозимиз раҳбарлари бизларнинг талабларимизни инобатга олмайдиганга ўхшайди.

Раҳмонали ЖЎРАБОЕВ,
колхознинг кекса аъзоси, кекса коммунист,
Турдиқул ЧИННИБОЕВ,
Таниқул ЧИННИБОЕВ,
колхоз аъзолари.

Бадавлат хўжалик бўла туриб...

Мирзачўл районида Сталин номли колхоз энг обод ва бой хўжаликлардан бири ҳисобланади. Уч бўлимдан иборат бу колхознинг иккита бўлими ёппасига электрлаштирилган, бироқ учинчи бўлимда яшовчи колхозчилар хонадонида лампа чироқ ҳамон ҳукм сурмоқда.

Агар иложи бўлмаса биз сира хафа бўлмас эдик. Лекин бўлимни электрлаш учун барча имконият бўлатуриб, бу иш амалга оширилмаганидан кейин раҳбарларимиздан ранжиб, редакцияга шикоят қилишга мажбур бўлдик.

Колхозчиларнинг куч ва маблағи ҳисобига кучли электростанция қурилган. Станция ишга туширилган пайтда учинчи бўлим территориясида яшовчилар учун 9 киловатт кучланишга эга бўлган генератор ўрнатилган ва уйларимиз чароғон бўлган эди. Бироқ, 1957 йилда ўрнатилган бу нур манбаи 8-9 ой ишладида, бузилиб қолди. Шу бузилганича тузатилмай ётибди, унга ҳеч ким қарамайди. Радиоприёмник ва телевизорларимиз зеби-зийнат моллаunion ридек токчада савлат тўкиб турибди. Айниқса электрга ўргангандан кейин яна қора чироққа кунинг қолса, хуноб бўлиб кетар экансан, киши.

Колхозимиз раиси Муҳаммедов ва партия ташкилотининг секретари Султонов ўртоқларга бизларнинг генераторимизни ремонт қилиб бериш, у ишга ярамайдиган бўлса, иккинчи бўлимдан электр қуввати олиб бериш тўғрисида жуда кўп мурожаат қилдик. Таажжубки, биз колхозчиларнинг ҳақли талабимиз раҳбарларимизнинг у қулоғидан кириб, бу қулоғидан чиқиб кетаётир.

Тошпўлат ЎРОЛОВ,
колхоз аъзоси,
Назира МУҲАММЕДОВА,
қишлоқ ўқитувчиси.

Ваъда ҳам эви биланда

Қуйи Чирчиқ районидаги кўп йўлларнинг мазаси қочган. Айниқса Солдатскдан то Қўрғончага келгунча йўловчилар юрагини ҳовучлаб юрадиган бўлиб қолган. Нега десангиз, йўлдаги кўприклар сал оғирроқ одам ўтса ҳам лапанглаб кетади. Кўп кўчалар ифлос, лойгарчиликда юриш қийин бўлиб қолган. Район ижроия комитети (раиси ўртоқ Мерганов) йўлларни тузатиб қўйиш тўғрисидаги талабларга «хўп-хўп» дейди-ю, аммо бу «хўп-хўп»ларнинг чеки кўринмайдиганга ўхшайди.

Акбар КАРИМОВ,
«Коммунизм» колхозининг тракторчиси.

Пайсалга солинмасин!

Охунбобоев кўчаси Қорасув районидаги Қизил Ўзбекистон қишлоқ Совети биносининг рўпарасидан бошланади. Бу кўчада яшайдиган 100 дан ортиқ хонадон аҳолиси кўчамизнинг ёмон аҳволда эканлигидан шикоят қилиб, уни ремонт қилиб беришни ва шу ерда яшовчиларни ичимлик сув билан таъминлашни талаб қилиб, қишлоқ Совети ва район ижроия комитети раҳбарларига бир неча йилдан бери жуда кўп мурожаат қилдик. Бироқ талабларимиз қондирилмаётир.

Кўчамизнинг аҳволи эса жуда ёмон. Кўчанинг икки томони ўнқир-чўнқир, қишда ботқоқ, саратонда тўпиқдан ботадиган тупроқ босиб ётади. Уни ремонт қилишга кўп маблағ талаб қилинмайди ҳам.

Бу кўчада яшовчилар ёзда ариқ сувидан зарурат орқасида ночор фойдаланадилар, қишда эса бу ҳам бўлмайди, кишилар анча олисдаги водопровод колонкасидан сув ташишга мажбур бўлмоқдалар. 1957 йили қурилган қудуқ қаровсизлик натижасида тўлиб қолган ва суви ифлосланиб кетган.

Биз қишлоқ Советининг раисаси Манзура Алиматова ва унинг ўринбосари Ҳикматулла Ҳасанов ўртоқлардан кўчамизни ремонт қилиб беришни ва сув таъминотини яхшилашни пайсалга солабермасликни талаб қиламиз.

Кўпчилик номидан: Охунбобоев кўча, 2- Оқ уй проезд, 3- уйда турувчи М. ЖЎРАЕВА.

Ҳақли талаб

Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхоз 1956 йилда водопровод қуришга киришган эди. Ўша йили бу қурилиш битмади. Шу битмаганча ҳалигача ўлда-жўлда ётибди. Тоза ичимлик сув йўқлигидан колхозчилар жуда қийналмоқдалар. Улар ҳар жой-ҳар жойда қудуқ қазиб, қудуқ суви ичишга мажбур бўлмоқдалар. Бизнинг колхоздек йирик ва бадавлат хўжалик учун битта водопровод қурилишини 3 йилда ҳам битказа олмаслик уят-ку. Лекин негадир колхоз правлениеси аъзолари бундан уялмаётирлар, колхозчиларнинг неча марталаб қилган ҳақли талабларига эътибор ҳам бермаётирлар.

Одил ҚУРБОНОВ,
Куйбишев номли колхоздан.

Тошкентнинг тамоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/II да кундуз **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим,** кечқурун **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 3/II да янги спектакль **Орзу** (балет). Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 1/II кеч соат 8 яримда **Катта концерт.**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Мушак.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 2 гача **Махфий разведка,** кундуз 4 дан **Дунёнинг яратилиши.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Мушак,** кеч соат 8 яримда **Махфий разведка.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЯНГИ ПРОГРАММА ВА

„ШЎХ АЙИҚЛАР“

аттракционининг давоми.

Бугун **икки марта тамоша** кўрсатилади (кундуз соат 4 ва кеч 8 да). 16 ёшга етмаган болалар қўйилмайди.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 февралда

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

2 февралда

«БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари институт директори ўртоқ А. М. Мирзаевга унинг онаси Тилла **МИРЗАЕВАНИНГ** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими 136 Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01045. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-1525.